

MISLI

1965

ŠTEV. 2

FEBRUAR

LETO XIV.

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.
6 Wentworth St.,
Point Piper.
Tel.: FM 1525

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, Sydney.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094.

Težko pričakovane — zdaj so tu. V Melbournu so jih dobili vsaj teden dni prej kot v Sydneyu. Za druge kraje še ne vemo.

Š T I R I so: KOLEDAR za 1965, dve povestni: Fant s Kre-
sinja in Črna žena, četrta ima pa naslov: Kako so našli pot.

V Melbournu jih imata na skrbi: P. Bazilij in p. Odilo na na-
slovu: 19 A'Beckett St., Kew, Vic.

V Sydneyu: dr. Ivan Mikula, 2 Ian St., Rose Bay, in p. Valeri-
jan, 66 Gordon St., Paddington.

Naročite jih lahko tudi pri MISLIH: Box 136, Double Bay.

Cena za vse štiri en funt, po pošti vsaj dva šilinga več.

NADALJE PRIPOROČAMO:

SKOZI LUČI IN SENCE, spisal Ruda Jurčec. Prva knjiga od
treh, ki so v načrtu. Opisuje pisateljevo doživljanje dogodkov v letih
pred drugo svetovno vojno. Cena nevezani knjigi £1-0-0, vezani
30 šil.

LJUDJE POD BIČEM, spisal Karel Mauser, najnovejša njegova
knjiga. — £ 1-10-0.

MOJ SVET IN MOJ ČAS, izbrana dela dr. Ivana Preglja — £1-0-0
(2 šil. poština).

A.M. SLOMŠEK, služabnik božji. Spisal dr. Fr. Kovačič. Knjiga
je na novo izšla v Argentini za stoletnico Slomškove smrti. Zelo lepa
zgodovinska knjiga stane £ 1-0-0.

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

VEČNOST IN ČAS — £ 1-0-0.

Izbrani spisi umrlega dr. Odarja. Poučni in
razmišljujoči članki.

S O C I O L O G I J A — 3 zvezki po £ 1-0-0.

Odlično delo dr. Ahčina imamo spet v zalogi.
Poprejšnja zaloga, dosti velika, je pošla. Zna-
menje, da se rojaki zanimате.

SOCIALNA EKONOMIJA, zadnje sijajno delo dr.
Ahčina. £ 1-10-0.

Tudi to knjigo prve zaloge smo vso razprodali,
pa smo jo morali na željo novih naročnikov
spet nabaviti.

DOMAČI ZDRAVNIK, Knapjova zdravilna meto-
da £ 0-15-0.

SIMON GREGORČIČ: Poezije, novo izdanje
razlago £ 1-0-0.

LJUBLJANSKI TRIPTIH. Povest, spisal Ruda
Jurčec. £ 1-0-0.

GORJANČEV PAVLEK, čaroben izlet iz Argenti-
ne v Slovenijo — £ 1-0-0.

IGNACIJ KNOBLEHAR, zgodbe velikega našega
rojaka-misijonarja pred stoletjem v Afriki.
— £ 1-0-0.

PO SVETLI POTI, spisal dr. Franc Jaklič za fante
in dekleta. £ 1-0-0.

SLOVENSKA UMETNOST V ZAMEJSTVU, z
mnogimi slikami — £ 1-0-0.

VELIKA RIDA — povest Karla Mauserja — 10 šil.
PREKLETA KRI — povest Karla Mauserja —
10 šil.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. Povest.
Spisal Zorko Simčič. £ 1-0-0.

MATI IN UČITELJICA — predzadnja okrožnica
Janez XXIII. — 6 šil.

MOJCA BERE — za učenje otrok v slovenskem
braju — 6 šil.

KUZAMURNIK in STRIC JAKA — slikanici z za-
lo šaljivo vsebino. Vsaka 6 šil.

LETO XIV.

FEBRUARY, 1965

ŠTEV. 2

TUDI BOLEZEN SE MODERNIZIRA

(Iz govora dr. Jakoba Ukmarja v Trstu)

MODERNA KULTURA NAM JE POLEG raznih udobnosti prinesla tudi neudobnost, ki ji pravimo nervoznost. Skoraj obupno je, koliko je danes živčno bolnih ljudi. Medicinska veda je skorajda ukrotila jetiko, zna izdatno pomagati pri pljučnici in dela čuda na operacijski mizi. Le živčno zdravstveno stanje se ni izboljšalo in umobolnice so postale premajhne zavoljo naraščanja števila bolnikov.

Živčno zdravega človeka bo kmalu treba iskati z lučjo pri belem dnevu. Veliko je tega kriv ves ta nenaravni način sedanjega življenja, posebno po mestih in po tovarnah, ko vse ropoče in kot noro nekam hiti.

In glejte, človek, ki se zvečer vrne iz te nočišnice domov — če ne gre morda rajši v pub — in je skrajno potreben mirnega oddiha, sede pred svoj radijski ali televizijski aparat, da mu te naprave še tri ure pridigajo, pojejo, svirajo, kriče in mrgolijo v vsakovrstnih slikah in prizorih, da se mu kar meša pred očmi. To je o d d i h sedanjega človeka. Mar ni revež vreden pomilovanja?

Res, pomilovanja je vreden, ker je bolan in ne ve, česa mu manjka. Neredko ga slišiš tarnati: vedno sem vprežen, dnevni opravki in skrbi me tlačijo, glava mi je težka; moram nekam, da se malo raztresem.

To je bolezen in to je zdravniški recept sedanjega človeka. Ne ve, česa mu manjka. Raztresenosti menda ni nihče potreben, pač pa smo vsi potrebni notranjega miru in zbranosti duha. To je veliko zlo sedanjega časa, da so ljudje vse na znunaj, a nič na znotraj. Sedanji človek ne pride do tega, da bi se mirno zavedal, da živi. Ne pride do tega, da bi trezno razmišljal, odkod prihaja in kam gre. Ne razmišlja, kako se bliža koncu svoje poti na zemlji. Ne sprašuje se niti o tem, če je res kaj na tem, kar se je učil v katekizmu še o otroških letih.

Še več! Sedanjega človeka je naravnost strah pred mirno samoto. Ne prenese samote, treba je, da okoli njega vedno nekaj ropoče in šumi. Boji se biti sam v mirnem kotičku in pogledati sam vase, da bi videl, kakšen je. Morda bi našel v svoji notranjosti kak nered, morda bi zaslučil kakšno moralno odgovornost. Morda bi — o joj! — začutil celo Boga!

Teh "strahov" pa ne mara in je zato rajši v ropotu in nemiru ves dan in ves večer, dokler ne leže v posteljo. To je res huda bolezen. Zdravljenje te bolezni ni lahko. Zahteva preureditev delovnih razmer in organizacijskega sistema, posebno pa ljubezni do domačega ognjišča in sploh čut moralne odgovornosti zase in za potomce.

VPRAŠANJE IN POJASNILO

To je drugi članek, napovedan v januar-ski številki pod enakim naslovom. Zakaj in kako sta oba članka nastala, je povedano v januar-ski številki na strani 10. — Ur.

NE SPOMINJAM SE IMENA TISTEGA MODRIJANA, ki je rekel: Če bi bede in revščine in podobnih nadlog na svetu ne bilo, bi jih morali posebej ustvariti.

Drzna je ta beseda, ali ne? Vendar ima globok pomen. Ni mislil modrijan, da morajo nadloge biti na svetu zavoljo tega, da bi nekateri ljudje trpeli. Potrebne so se mu zdele zato, ker bi brez njih človeška srca bila še stokrat bolj trda in vase zaljubljena, kot so že tako ali tako. Res je, da beda bližnjega, ki jo človek vidi na lastne oči, ne omehča vseh src, pa vsaj nekaj jih omehča. Marsikdo, ki je poprej mislil le nase in na svoje prijetno življenje, se zgrozi ob pogledu na trpljenje bližnjega in se nenadoma zave, da ni na svetu sam. Vsaj globoko v duši se mu pojavi vprašanje: Ali je nemogoče, da tudi mene nekoč zadene kaj takega?

Taka zavest in tako spoznanje je silno zdravo za oba: za tistega, ki trpi, in za onega, ki se ob pogledu na tuje trpljenje zgrozi. Prvi bo verjetno dobil pomoč, drugi bo postal boljši človek. Ali sploh zasluži ime "človek" nekdo, ki se sicer nazunaj dosti čedno po človeško obnaša, v svojih prsih pa nosi kamen? Ali zasluži ime "človek" nekdo, ki ima pred očmi zgolj svoj lastni dobrobit in se vede, kakor da bi bil ves svet in vsi drugi ljudje na njem tu le zato, da njemu služijo, da jih on izkorišča?

Recimo, da bi naša Avstralija čez noč odpravila vso bedo in vse nadloge med svojimi ljudmi. Nihče bi več ne prosil pomoči — oziroma bi vlada vsem in vsakemu že naprej prepredila vsake vrste bedo. Ali kdo misli, da bi se v našo javnost potem naselila sama gola sreča in popolna zadovoljnost? Zelo se moti. Ljudje bi se tako zaverovali sami vase, da bi bili drug drugemu v napotje, bi se med seboj spodjedali in skušali drug drugega spodriniti — nastala bi čudna kolobocija in iz nje bi se nujno rodila beda in vsakovrstne nadloge, vse večje in vse bolj usodne kot so tako ali tako. Niti tistih nekaj src bi se ne omehčalo, ki smo o njih pravkar rekli, da se zgroze, ko zagledajo bedo in trpljenje bližnjega. Res je, da tudi tako, kot je, pogled na trpečega bližnjega na omehča vseh src,

pa vsaj nekaj jih omehča, in vsako omehčano srce je vredno milijon kamenitih.

Bil je človek, ki je bral legendo — morda ni samo legenda. V trinajstem stoletju je bilo širom po Evropi silno veliko ropanja in vsakovrstnega nasilja. Iz Afrike in od drugod so vdirali v Evropo močni banditje in odvažali poleg materialnega blaga tudi žive ljudi ter jih prodajali v sužnost. Neko noč se je prikazala Mati božja Petru Nolasqu, Rajmundu Penafortu in Jakobu Aragon-skemu in jim rekla, naj ustanove poseben cerkveni red za reševanje sužnjev iz ujetništva. Poleg navadnih treh redovnih obljub naj si privzamejo še četrto: da se bodo sami ponudili v sužnost v zameno za sužnja, ki bi ga drugače ne mogli rešiti. Res so ti trije moške tak red ustanovili. Dokler je bilo potrebno, je red obstajal in veliko sužnjev rešil. Ni bilo redko, da so ti redovniki res morali sami v sužnost.

Ko je oni človek to bral, se je razjezil. Najprej se je razjezil na samo Mater božjo, potem na tiste tri moške, končno na knjigo, ki je v njej o tem bral. Ali bi Mati božja ne mogla kar sama reševati sužnje in to dosti hitreje, kot s čakanjem na ustanovitev nove redovniške družbe? Ali bi trije moške ne napravili dosti bolje, če bi zbrali močno vojsko in branili ljudi pred roparji z orožjem? Ali ne bi tista knjiga naredila bolje, če bi samo povedala, da je obstoj takega cerkvenega reda zgodovinska stvar, prikazanje Matere božje v sanjah pa lepa legenda? Sicer pa, ali more biti to "lepa" legenda, ki povzroči, da bralcu kri zavre in se mora razjeziti?

Tako je razmišljal tisti človek, pa stvari ni prav premislil, če je imel samega sebe za dobrega kristjana. Legenda — če je samo legenda — ima v sebi vseskozi krščansko jedro. Bog hoče — in z njim gotovo tudi Mati božja — da se beda in revščina in sploh vsako trpljenje med ljudmi lajša in po možnosti odpravlja — po ljudeh. Kakor je rekel Kristus: Drug drugega bremena nosite! In še: Obiskovali ste me, ko sem bil bolan, ko sem bil v ječi, ko sem bil lačen in žejen . . . Obiskovali ste MENE in mi lajšali bedo, ko ste delali to svojim bližnjim.

Lajšanje bede med ljudmi res ni samo krščanska navada. Tudi ljudje, ki se ne menijo za krščansko misel, si omehčajo srce ob pogledu na bedo bližnjega. Ne govorijo in ne pišejo o "krščanski ljubezni" do bližnjega, poznajo zgolj "humanitarnost", vsaj neko naravno čustveno, če že ne pred Bogom veljavno človekoljubnost. Vsaj nekateri, naj so že bogati ali samo srednje premožni, radi in veliko darujejo za lajšanje bede po svetu.

(Konec str. 37.)

MSGR. OSKAR PAHOR

Lucijan Mozetič

V "MISLIH" ZA AVGUST 1963 sem objavil spis o mirenskem dekanu Msgr. Oskarju Pahorju in dal članek opremiti z dvema slikama. Takrat nisem pričakoval, da bo treba tako kmalu spet vzeti pero v roke in napisati g. dekanu — posmrtnico.

Ne bom ponavljal, kar sem predlanskim napisal, čeprav je navada, da se ob smrti popiše celotno življenje marsikaterega rajnika. Le o smrti in pogrebu naj pride v naš list nekaj vrstic.

V nedeljo 22. nov. 1964 je rajni g. dekan še v redu opravil jutranjo službo božjo ob sedmi uri. Ob desetih je imel zborni mašo njegov pomočnik g. Rudolf Gašper, ki je prišel v Miren kakih 6 mesecev poprej. Tudi ob tej uri še ni nihče opazil na g. dekanu kakih znakov oslabelosti. Ko je pa prišel čas, da bi se pojavil v hiši svojih domačih, kamor je prihajal na obed, ga ni bilo na spregled. Čakali so, da je odzvonilo poldne, potem ga je šla moja sestra iskat. Morda ga je kdo zadržal, so si mislili, ali pa se ne počuti dobro. Ko je sestra zaman trkala na župnijska vrata, je silo vdrla noter in našla g. dekana mrtvega na tleh. Zdravnik dr. Vinko Mozetič je moral ugotoviti: možganska kap . . .

Žalostna novica se je hitro razširila po vsej Goriški. V raznih cerkvah so se oglasili zvonovi

in turobno naznanjali, da je dobri pastir odšel po plačilo.

Dva dni je bilo truplo rajnega izpostavljeno v župnišču, tretji dan so ga prenesli v cerkev in ob 3. popoldne je g. Andrej Šimčič opravil slovesni Requiem. G. Andrej je sovaščan rajnega dekana. Asistirala sta mu gg. Efrem Mozetič in Ivan Budin. Prisotnih je bilo še okoli 60 drugih duhovnikov iz vseh krajev Goriške.

Pogrebni spreved se je razvil proti svetišču žalostne Matere božje na Mirenskem Gradu. Ti-sočglava množica je bila v procesiji. Bil je že mrak, preden je spreved dosegel cilj. Tedaj so pročelje cerkve okrasili v električno razsvetljavo. To je napravilo na pogrebce sredi teme in turobnega zvonjenja mogočen vtis, da se je marsikatero oko zasolilo.

Poslovilni govor ob odprtem grobu je imel v imenu občine Miren Anton Budin, pokojnikovo življenje je pa orisal g. Efrem Mozetič. Ljudstvo je obsulo sveži grob z molitvijo in obilnim cvetjem. Vseh iskrena želja je bila in je: Naj blagi rajnik zares počiva v božjem miru! Zmerom so ga radi imeli, zdaj so šele prav živo občutili, kaj jim je bil. Rojakom doma se pridružujemo v hvalnem spominu na g. Oskarja tudi mi v Avstraliji.

Izpod

Triglava

"DANES LJUBLJANA PREDNJACI pred vsemi mesti v Jugoslaviji v urejenosti in čistoči; pred desetimi leti je bil Zagreb najčistejše mesto." — Tako beremo v Klicu Triglava. (Kar je še drugega v tistem članku, bomo v tej zvezi izpustili. Zato, da ne bo kdo rekel: Samo slabe reči poročajo MISLI iz Slovenije. . .)

V SLOVENIJI JE "konec javnega nagajanja in sramotjenja duhovščine". (Tudi to beremo v Klicu Triglava. Tudi to objavljamo v istem duhu kot zgoraj.)

V CELOVCU je imela Družba sv. Mohorja letni občni zbor. V tej zvezi beremo: "Po občnem zboru so si nekateri poverjeniki ogledali Družbino tiskarno. Za večino je bilo veliko presenečenje, in z veseljem so odhajali ta dan iz starodavne Mohorjeve hiše, da imamo Slovenci tako lep in moderen obrat, katerega ime raznašajo številne knjige po vsem svetu."

NAŠ TEDNIK v Celovcu je prinesel dopis dr. I. Mikule iz Avstralije. V uvodu pravi urednik: "Naš prijatelj in v naši deželi dobro znani dr. Ivan Mikula, ki ga je neki list pred meseci po krivici oklevetal in pravil, da je izginil neznankam, se je oglasil". — Kateri list je bil tisti, ni zapisano.

NA RAKOVNIKU PRI LJUBLJANI so si salezijanci priredili bogoslovno za svoj duhovniški naraščaj v nekdanjih svinjakihi, v Zagrebu pa v kletnih prostorih pod cerkvijo Marije Pomočnice, kjer mladi in stari salezijanci tudi prenočujejo. Ob znani veliki povodnji v Zagrebu je voda ob treh zjutraj udrila v kleti. Komaj so odnesli golo življenje in kar so imeli na sebi, vse drugo je voda odplavila. Gospodarila je s tako silnim tokom, da se čudijo, kako so se mogli prebiti skozi vodni naval, ki jim je segal do pasu in čez.

"KATOLIŠKI GLAS" V GORICI je v svoji oceni MOSTA št.3 med drugim zapisal: "Humbert Pribac, ki živi v Avstraliji, je v pesmi 'Vlačugarstvo ali nekaj sličnega' na nekaterih mestih precej vulgaren, dasi izviren v svojih domislicah . . . Isti nudi bravcem tudi svoja 'Grenka zrna'. Ni jim odrekati duhovitosti, vendar ima

stavke, ki so modernistično navdahnjeni in pričajo, da si je Pribac vero po svoje oblikoval, daleč proč od objektivne vere, ki jo uči naša Cerkev. Ker je med naročniki MOSTA mnogo oseb, katerim so resnice naše vere nekaj absolutnega in ne relativnega, bi bilo v bodoče prav, da se uredniki ozirajo pri izbiri, kaj bo šlo v revijo, tudi nanje, če nočejo, da bodo drugo leto ob lepo število naročnikov."

V ROJANU PRI TRSTU in potem v Bazovici so gostovali koroški slovenski dijaki s svojim odrom MLADJE in godalnim kvintetom VESELI ŠRUDENTJE. Igrali so veselo igro Skapinova zvijače. Kvintet je igral same domače melodije. Poročevalec trdi, da je bila prireditev vseskozi na višku.

MED "KNJIZICAMI", ki jih v Trstu izdajajo salezijanci in so zelo popularne, je nedavno izšla tudi ena z Naslovom MOSIJONAR BARAGA. Spisal jo je prof. dr. Filip Žakelj v Argentini in podaja glavne slike iz življenja Friderika Baraga, našega drugega oltarnega kandidata. Profesor Žakelj je dandanes najbolj goreč pobudnik za Baragovo čast med nami. Njegova "Knjižica" je bila med primorskimi Slovenci z veseljem sprejeta.

V TRSTU so dogradili in že tudi odprli Slovenski dom, ki ga je financirala vsota 500,000,000 lir. To vsoto je dala italijanska vlada kot odškodnino za požgani hotel Balkan pod fašisti. Po čudni laški logiki je pa vlada "krščanske demokracije" izročila omenjeno vsoto tistim tržaškim Slovincem, ki so pred leti organizirano nastopali kot rdečkarji, pozneje pa razpustili svojo organizacijo in se pridružili laškim levičarskim strankam. Otvoritve Doma so se udeležili tudi italijanski predstavniki krščanske demokracije in se čudili, zakaj demokratično usmerjenih Slovencev skoraj ni bilo zraven. Videti je, da bi tudi "krščanski" Italijani vsem Slovincem vzeli možnost nastopanja pod slovenskim imenom in bi končno kar uradno izginila slovenska manjšina na Tržaškem. Vse kaže, da so Italijani zgradili Slovenski dom bolj zase kot za Slovence.

SLOVENSKO — EKSPERANTSKI slovar je sestavila Mica Petrič v obsegu 560 strani. Izdala ga je Mladinska knjiga v Ljubljani. Nismo zasledili poročila, kako visoka je naklada.

V LJUBLJANI JE UMRL dr. Ivan Grafenauer, vseučiliški profesor in član Akademije znanosti in umetnosti. Dočakal je 85 let. Doma je bil v šmohorskem okraju na Koroškem. Kot slovstveni zgodovinar je napisal zelo veliko razprav in

člankov, splošno znana je pa njegova knjiga *Kratka zgodovina slovenskega slovstva*.

PRI LENDAVI v Prekmurju so vinogradi deloma družbeni, deloma privatni. Lani je toča hudo sklestila ene in druge. Oblasti se še vedno ukvarjajo z vprašanjem, zakaj so kljub toči privatni vinogradi prilično dosti grozdja dali, družbeni pa več kot polovico manj. Odgovor, da so po toči privatni lastniki svoje vinograde škropili, družbeni so pa ostali brez škropljenja, ni zadovoljil. Ostane namreč vprašanje, zakaj je škropljenje družbenih trt izostalo. O tem še kar naprej prerekajo.

V MOJSTRANI nad Jesenicami je do nedavno obstajala domača pekarna, ki je prav zadovoljivo delala in so ljudje imeli vsak dan svež kruh. Ker je pa bila pekarna privatna last, so ji oblasti nalagale take davke, da je je morala svoj obrat ustaviti. Od tedaj dovažajo kruh ljudstva v Mojstrani, na Dovjem in tam okoli z Jesenic in sicer s tovarnikom. Ta pride včasih pozno, včasih pa sploh ne. Tovarnik se tu pa tam seveda pokvari, mora iti v popravilo, ljudje pa brez kruha — zabavljalo.

V VELENJU je dosti dela v rudniku, ki daje lignit, delavcev pa zelo manjka. Nedavno so pisali, da bi 260 ljudi takoj dobilo delo. Domačin ni dovolj, vabijo jih iz drugih republik. Pa tudi s tem niso uspeli, ker v Velenju silno manjka stanovanj.

NA VELIKO PLANINO nad Kamnikom je lani stekla žična železnica. Dve kabini vozita izletnike istočasno ena gor, druga dol — nad 1400 m visoko. Znamenita je ta žičnica zato, ker je edina v Jugoslaviji, ki ima žico pripeto le na začet-

ku in koncu, vmes nima nikjer opore na kakem podporniku. To bi se reklo, da je žičnica vseskozi "nihalna."

NA JEŽICI PRI LJUBLJANI je umrl župnik Janez Pucelj. Bil je ribniški rojak in dočakal blizu 75 let. Poleg dobrega dušnega pastirja je domovina v njem izgubila tudi pesnika, pisatelja in sploh pridnega kulturnega delavca. Kot pesnik se je mnogo oglašal že v mladih letih pod imenom Bogomil Gorenjko. Na Ježici je zelo spretno povečal farno cerkev. Posebno lep spomenik si je pa postavil že kot župnik pri sv. Vidu nad Cerknico. Ondotno cerkev je olepšal in jo dal preslikati tako lepo, da je dobila ime "kmečka nebesa."

ZVONOVE ŠE ULIVAJO v Ljubljani in cerkve jih tudi naročajo. Tako so blagoslovili, in sicer z veliko slovesnostjo, nov zvon v Dolskem pri Ljubljani, na št. Joštu nad Vrhniko, na Planini in gotovo še kje. Livar je neki Mostar v Ljubljani — Galjevici.

DRAŽGOŠE nad Železniki so postale v začetku zadnje vojne bridko znane kot malokatera slovenska vas. Nemci so jih požgali skoraj do tal in z vasjo vred tudi farno cerkev sv. Lucije. Dovolili so pa odpeljati notranjo opremo cerkve, med njo so zlasti dragoceni stari pozlačeni altarji, ki so danes v muzeju v Škofji Loki. Do lanskega leta so v Dražgošah opravljali službo božjo v zasilni baraki. Preteklo jesen so po dolgem čakanju Dražgošani dobili od oblasti dovoljenje za novo cerkev, ki bo stala sredi vasi, ne nad njo, kot je stala prejšnja. Položili so temeljni kamen in generalni vikar dr. Lenič iz Ljubljane ga je blagoslovil. Od vseh strani so privreli ljudje, da so se z domačini poveselili v upanju na skorajšnjo dograditev nove cerkve.

POJASNILO (s str. 34.)

Ni dvoma, da je Bogu to všeč, njegova zadeva je, kako jim bo povrnil. Lahko si pa mislimo, kako bo povrnil tistim, ki se imajo za odlične kristjane, kopičijo bogatsvo le zase, pred bedo in trpljenjem bližnjega pa zapirajo oči in sree. In pri tem v svojih računih niti ne priznajo, da je kdo na svetu njih — bližnji! Če pa je — naj mu pomaga Bog. Prav lahko mu pomaga, naravnost, ni se mu treba posluževati — mene!

Končno pa tudi ni samo to, da je beda na svetu potrebna tistim, ki sami bede ne poznajo. Potrebna je tudi bednim samim. Celo v zelo posvetenih povestih in romanih pogosto naletite na doka-

zovanje, kako se je kdo utrdil za življenje in njegove zahteve šele s tem, da je — trpel. S samim ugodjem na življenjski poti se pomehkužiš, se zapreš sam vase in nimaš drugega cilja kot streči sam sebi.

Je že tudi to res, da dostikrat beda in trpljenje dosežeta prav nasprotno v tistih, ki trpe, in v onih, ki bedo samo gledajo. Prvi si mislijo: le čakajte, bogatini pride čas, ko vam bomo že pokazali . . . Drugi si še bolj zakrknjejo srce in še bolj "samo zase skrbe" . . . Da, tudi to je res. Pa je že tako, kakorkoli naj bo svet urejen, ljudi, ki nimajo "blage volje", ne boš nikoli naredil anjele. Vendar jih je najti dovolj, ki razumejo, zakaj je rekel oni modrijan: Če bi bede ne bilo, bi jo morali ustvariti . . . (Zaključek v marcu.)

Božič tipka

★ STE V JANUARSKI ŠTEVILKI prebrali STOP PRESS? V Sydneyu so morali "prežagati" televizijski aparat — glavni dobiček tombole tamkajšnjega slovenskega društva. Kdo bi si mislil, da ga bo zadel — naš p. Odilo, ki je o priliki koncerta sydneyjskih pevcev kupil nekaj srečk. In p. Odilo je odločil: Televizija naj se proda; pol izkupička naj ostane za Dom sydneyjskih Slovencev, ostala polovica naj gre za našo cerkev v Melbournu! — Sicer je podoba da v Sydneyu še niso našli žage, da z njo razpolovijo glavni dobiček, ker ček za cerkev še ni došel. — Polovica izkupička slovenskih božičnih voščil, ki jih je prodajal naš knjigovez Janez Burgar, je znesla j 18-7-0. Z darovi, ki so prišli v sklad za cerkev zadnji mesec, smo presegli pet tisoč. Še tri tisočake potrebujemo za nakup gradbenega materiala. Rojaki, ki se še niste oglasili, zganite se!

Z zidavo še nismo začeli, bomo pa v kratkem. Ni tako preprosto kot zidati hišo. Cerkev in dvorana sta javni zgradbi in imajo zanje posebne predpise. Malenkost smo spremenili pri stopnišču, pa so morali novi načrti romati na Health Department. Vmes pa še počitnice. . .

Za začetek potrebujemo rojake, ki imajo tovrstne avtomobile. Bo dosti odvažanja zemlje, ker bo pod cerkvijo dvorana. Prvi se je že lani ponudil Roman Uršič, nato Rudi Iskra in Alojz Klekar. Pa jih potrebujemo še več, da bo šlo hitreje. Bi se še kdo prijavil?

Za našo, cerkvico smo zopet prejeli nekaj darov iz Združenih ameriških držav. Z darom deset dolarjev se je darovalcem pridružil dr. Miha Krek.

★ Seveda tudi ta mesec ni bil brez krstov. Dne 9. januarja so prinesli k Mariji Pomagaj v Kew Heleno Antonijo, prvorojenko Viljema Dominka in Marije r. Trbanc, Cheltenham. Naslednji dan je bil krst pri Sv. Družini v Bell Parku: Lucija Justina je hčerka Ivana Boleta in Lidije r. Blaško. Ostali trije krsti pa so bili spet v Kew na avstralskih Brezjah: Suzi je hčerka Vinka

čendaka in Marije r. Štampek. Armadale. Gorda no je dobila družinica Albina Hrvatina in Milke r. Tumbas, West Sunshine. Po očetu je dobil ime Frank sinko Franca Česnika in Bože r. Šabec, Springvale. Krsti so bili dne 23., 24. in 31. januarja. — Naj omenim še krst dne 27. decembra v Adelaidi: družinica Stanka Jakša in Marije r. Clappis je dobila še enega člana, ki ga bodo klicali za Daniela. — Iskrene čestitke vsem!

★ Samo eno slovensko poroko beleži naša januaraska kronika. Dne 9. januarja sta pred poroko Marije Pomagaj v Kew sklenila zakonsko zvezo Milan Iskra in Ivanka, vdova Ludvik, r. Šajn. Ženinov rojstni kraj so Žabice pri Ilirski Bistrici, nevesta je iz Knežaka. Čestitke novemu paru!

★ Žal moram zopet poročati o smrti. Tokrat je obiskala našo adelaidsko in tudi melbournsko skupino. Eden najmlajših Slovencev in eden najstarejših (če ne najstarejši) sta odšla v večnost.

V Adelaidi je bil dne 14. januarja letos rojen Jožek, sinko mlade družinice Milana Lukača in Ivanke r. Renner, ki si je postavila svoj dom v Royal Parku. Veselo so pričakovali fantka a komaj so ga dobili, že ga je Bog vzel med angelčke. V petek 22. januarja, ko sem bil ravno na svojem rednem obisku Adelaide, smo pokopali drobno belo krsto na Cheltenham pokopališču. Naj družino potolaži vsevedni Bog, ki edini ve, zakaj je morale tako biti!

V Melbournu je dne 1. februarja ob petih zjutraj v privatni bolnišnici v Footscray, ugasnil Anton Laurenčič, ki bi v letošnjem juniju dosegel devetdeset let. Pokojnik je rojen 2. junija 1875. Logje pri Breginju je njegov rojstni kraj. Okrog leta 1900 se je v domačem kraju poročil z Jožefo r. Laurenčič. V družini je bilo šest otrok in so štirje še živi: tri hčerke v domovini, sin Herman v Melbournu in pri njegovi družini je živel oče.

Pokojni je kot mlad fant mnogo potoval po stari Avstriji, kasneje gradil tunele v severni Italiji. Leta 1947 je z žalostjo v srcu zapustil rodni kraj in se z družino sina Hermana podal v Italijo. Izgubil je vse, kar si je v letih s svojo pridnostjo pridobil. Moral je preko begunskih taborišč končno so bili sprejeti za Avstralijo in se za začetek nastanili v Bonegilli. Sin Herman je odšel prvi proti Melbourneu, v januarju 1950, pa so bili zopet vsi skupaj, najprej v Collingwoodu, nato v Footscrayu, kjer imajo danes prijeten domek. Tudi oče Anton kljub visokim letom ni hotel mirovati. Bil je močna slovenska korenina, nikdar bolan, kako bi doma počival? Šele pred štirimi leti je nehal delati v tovarni v Collingwoodu in začel svoj zasluženi pokoj. Posedal je ob ognjišču in bral slovenske časopise, ki jih je dobival iz Amerike. Lani je začel bolehati in izgubljati apetit — zdravniški pregled je ugotovil raka. Nekaj pred božičem je začel vidno pešati in najtežje mu je bilo, da ni mogel več k nedeljski maši, katere se je redno udeleževal. Sin me je poklical in oče se je na božično vigilijo lepo pripravil na odhod v večnost, prejel sveto obhajilo in tudi sveto maziljenje. Božič je preživel z družino sina in vnuki, po praznikih pa je moral na kliniko za novotvorbe. Če kdo, je bil Laurenčičev oče lepo pripravljen na smrt. Vse življenje je služil Bogu, k Njemu je zdaj odšel po plačilo. — Mašo zadušnico smo imeli v četrtek dne 4. februarja v cerkvi Kristusa Kralja, Braybrook, nato pa se je vršil pogreb na pokopališče v Footscray. Iskreno sožalje vsem

sorodnikom tukaj in v domovini! Dragi Laurenčičev oče, počivaj v božjem miru!

★ Iz Kanade je dospela vest, da je v Torontu dne 12. nov. lani umrl **Jožef Hribar**, doma iz Trnja. Z ženo Marijo r. Samsa (doma iz Šembij, župnija Knežak), ki je bila svoj čas pevka našega cerkvenega zbora, sta kmalu po poroki (dne 30. decembra 1961) odšla v Kanado. Jožef se je več mesecev zdravil na srcu, ko je nastopilo še zastrupljenje srčne mreže, mu niso mogli več pomagati. Zapustil je ženo in hčerko, staro komaj 20 mesecev. — Sožalje Mariji v imenu vseh, ki so njo in pokojnega Jožeta poznali. Za pokoj njegove duše sem na avstralskih Brezjah opravil sveto mašo.

★ K nabirki za družino pokojnega E. Tomažiča moram dodati še tri darove po dva funta (Julka Mrčun, Dušan Vran in P. Bernard) ter dar imenovanega iz NSW: en funt. Vsem iskrena zahvala.

Tudi Geelong je zaključil nabirko za družino pokojnega Milana Jlenka. Vsota okrog 200 funtov je vsaj skromna pomoč nepreskrbljeni vdovi in otrokoma. Tudi v mojem imenu vsem Bog plačaj!

★ Ko bom tipkal za prihodnjo številko, bo pa že PEPELNICA in začetek posta. Pa smo komaj božič pustili za sabo. Kaj se ne bi dal čas ustaviti? Danes, ko televizijske aparate znajo žagati na pol . . .

SLOMŠKA NA OLTAR!

P. Odilo, namestni postulator

MEDTEM, KO JE SLOMŠKOVA ZADEAVA, zlasti njegovi spisi in življenjepis, v rokah rimske kongregacije, ki vse temeljito preiskuje, naša naloga za pospeševanje dela za beatifikacije ne sme prenehati.

Naša naloga je, da Slomška zmerom bolj in bolj spoznavamo, da se priporočamo njegovi priprošnji in dušnih in telesnih potrebah, pa da darujemo za stroške, ki so v zvezi s pripravami za beatifikacijo neizogibni.

Za bolj globoko spoznavanje Slomška samega bom od časa do časa še kaj napisal o njem. Za Misli, February, 1965

zdaj sem vesel, da lahko vsaj nekaj poročam o tem, kako se med nami izpolnjujeta druga in tretja naloga.

Josip Šterbenc je poslal zahvalo za uslišanje in daroval £5. Janez Bugar je daroval iz izkupička za božične karte £ 18. Poleg teh vsot so darovali po 1: Lucijan Mozetič, Ivanka Urbas, Pepi-ka Lelja in Lojze Hojnik. In še Julija Plesničar £ 5.

Vsem hvaležen: Bog plačaj! Drugi posnemajte!

JURIJ KOZJAK

Josip Jurčič

DVANAJSTO POGLAVJE

*Tepejo ga nadloge:
glej, na lojtri je visel.*

Narodna pesem

PETER KOZJAK JE BIL, kakor smo že omenili, pobegnil v hosto. Kmalu je bil čisto sam. Najrajši bi bil šel domov na svoj trdni grad ki je imel visoko ozidje iz rezanega kamna in stolpe, katerih še ni nikoli sovražnik v pest dobil. Ali slabo je Peter poznal svojo deželo; pravega pota do svojega gradu ni vedel po gozdu, po planem pa zaradi Turkov ni bilo mogoče. Verjetno tudi od golega strahu ni vedel, kod hodi in kam gre; to je gotovo, da je bil Peter, ko se je zmračilo, spehan in shojen ne daleč od tam, kjer je zavil proti svojemu domu.

Sredi hoste, kake pol ure od prej imenovane kraja, kjer so se bojevali kmetje, je stalo staro selišče pri majhnem potoku. Bila je lesena hiša in mlin. Mlinarja so imenovali, kakor ga še dandanašnji imenujejo, Breznika, ker je njegov dom stal sredi brezja. Hiša je bila zaprta, kolesa pri mlinu zavrtja, vse je bilo zapuščeno, vse tiho samo voda je vrela čez jez in šumela po ozki strugi naprej. Pod podstreškom je bil kup listja zraven neokretno stesanega voza, kakor ga je bil pustil lastnik Breznik, ko je nastilo zvrčal.

Tu sem pride Peter ves zdelan. Mrak se je delal, zato se vleže v listje pod podstreškom. Zares slabo prenočišče gospodu v gradu, ali nevarnost in nesreča zravnata vsak razloček med kmetom in plemenitašem. Komaj se zakoplje v svoje suho ležišče, ko se prikaže drug mož iz gošče. Rokave je imel krvave in nosil je dolg nož v desnici. Pogleda skozi oknice v hišo, ali ker je videl, da je vse pusto in samotno, jo zavije proti skednju. Peter spozna — cigana. Hotel je od kraja vstati iz svoje postelje in se oglasiti staremu znancu, ali divji pogled izpod ciganovega čela ga ostraši. "Ko bi se maščeval nad menoj, da mu nisem v štiri in dvajsetih urah pomagal iz kloštrske ječe?" misli Peter. "Bog vedi, ali je kri, ki mu rdi orožje in roko, tekla od srca turškega ali slovenskega?"

Peter diha natihome in se ne gane v listju. Cigan pa se malo ozira okrog, govori med zobe nekaj sam sebi, potem odrine vrata pri skednju in gre noter. Lestvica je bila prislonjena na oder, kjer je bilo shranjeno seno. Tam si pripravi med dišečimi suhimi evelicami ležišče, za cigana še predobro.

Zdajci prijezdi še kakih pet možakov po stezi proti samotni hiši od vasi sem. Kri je Petru zastajala, ko spozna, da so to Turki z glavo in peto. Poskačejo s konj, privežejo jih k plotu in gredo proti skednju. Tudi velik kosorep pes je hodil z njimi. Eden je stal tako blizu Petra, da bi ga bil ta lahko prijel za široke rdeče hlače. Sreča da je pes iskal in vohal povsod okoli hiše, sicer bi njegov nos precej zasledil skritega Petra. "Oh, Bog, in kaj bo potlej?" je dejal Peter in jel je, česar že dolgo dolgo ni storil — jel je moliti.

Turki so iskali suhega sena za svoje konje. Zato precej gredo gledat na skedenj in ko zagledajo lestvico prislonjeno in veliko mrve na odru, zlezeta precej dva gor po lestvi, da bi nametala sena za konje. Cigan v mrvi se zbudi in zagleda Turke na lestvi. Vendar ga ni pretresel strah kot skritega Petra zdolaj, ampak vstane pokoncu in naglo kot strela odpadne prislonjeno lestvo, da loputne s treskom po lesenih trdih tleh.

V tem trenutku je priletel pes bliže, zavohal ubogega Petra v listju. Začne neusmiljeno natapati in lajati in se zaganjati v njegovo nogo. Proč je bilo s Petrom, že ni vedel od strahu ali živi še na tem svetu ali ga je že konec. Ko zaslišijo Turki na skednju zunaj lajanje, popuste cigana na mrvi, mrvo in svoja dva ranjena tovariša, ležeča z razbito glavo pod dolgo težko lestvo, misleč, da so jih zasačili deželani. Ko pa vidijo, da se pes le v listje zaganja in da človeško nogo cuka, izvlečejo preplašenega moškega ježa. Prepustivši ga psu, ki je postal še predrznejši, ko je videl, da so gospodarji njegove volje, pomagajo Turki najprej svojima ranjenima tovarišema na skednju na noge. Ali cigan je trgal deske iz stene v svislih in jih metal nanje. Morali so torej pobegniti s skednja brez mrve. Eden naloži na pol živega Petra in ga vleče h konjem, drugi pa zapalijo poslopje, da bi tako ukrotili in uničili svojega drugega sovražnika, cigana, ki jim je glave razbil, samenu pa niso mogli priti do kože. Pa preden je plamen švignil okrog strehe, je raztrgal cigan na drugem oglu steno, skočil na zemljo in Turki ga zagledajo, ko se jim je že daleč iz mraka krohotal, žugaje s pestjo.

Zareče poslopje je čudovito obsevalo družbo. Videli so tudi Turki, da se temni, bilo jim je torej v tabor iti, tembolj, ker so se bali, da jih sre-

če kako krdelce beguncev domačinov. Dva sta bila, kakor smo povedali, zelo obtolčena, da sta se komaj držala v sedlu. Oni trije pa se posvetujejo, kaj li bi s Petrom storili. Zdelo se je, da ga hoče eden privezati zadaj za konja in odpeljati za ujetnika v tabor; druga dva pa sta s smehom kazala na veliko grbo na Petrovih plečih, češ, kaj nam bo taka kamela, ki ni za nobeno delo, tega ne bo nihče kupil za sužnja, ni vreden, da bi ga gonili na Turško s seboj.

Pogovarjaje se nekaj časa, spodneso naposled Petru noge, da trdo butne na zemljo ravno na zobe, zvežejo ga z jermenom za pete in kakor izurjeni rablji ga obesijo na prvo drevo, tako da je za pete privezan prosto visel med travo in oblaki. Nič ni izdalo, da je ubogi plemeniti gospod kričal na vse grlo in prosil svoje trpinčevavce, ki ga niso razumeli; samo zasmehovali so človeka, ki se tako grozno boji smrti.

Turki naglo odidejo na brzih konjih po stezi. Peter Kozjak je visel, kri mu je vrela v glavo; le še slabotno je ječal; čudno se je razlegel njegov glas v mraku. Za las je manjkalo in njegova grešna, hudobije polna duša bi bila stopila na prag večnosti, na peklenski prag, brez pravega spokorjenja.

Ali za zdaj mu Bog še prizanese.

Cigan stopi iz gošče in na mah odreže z nožem jermen, ki je Petra pripenjal na brezovo vejo, in ga prestreže v roke. Kakor hloed pada Peter po tleh, ko ga cigan spusti. Kri mu je bila preveč stopila v glavo.

"Sicer nisi vreden, da sem te odrezal z zasluženih vislic; tudi nisi zaslužil, da bi se veliko pačal s teboj in zate, pa naj ti bo", godrnja cigan in postavi Petra pokoncu in prisloni na smreko. Kmalu se zave, tudi mu ni bilo drugega storiti, kajti cigan ga je tresel kot snop. "Halo, grbavi prijatelj, hodi, greva izpod tvojih vislic", je vpil cigan in peljal plemenitaša k potoku. Voda ga popolnoma okrepča.

"Kaj se klatiš?" se šali cigan po svoji navadi. "Zakaj nisi ostal pri cerkvi pri menihih, zakaj ne braniš svojih podložnikov, kakor bi imel? Kajne, še sebe nisi mogel, pa boš druge. Ali da se daš na brezo pripeti, to ni prav po viteški šegi; gotovo imaš ti prvi tako čast, kar je bilo mož tvojega imena, da so se tako visoko in na tak povsem nov način povzdignili s te uboge zemlje proti nebu. Pa to mi ni nič kaj všeč, da se tako nerad ločiš od zelene trave in z glavo naprej siliš in rineš proti tlom. Ha, ha, kaj ti je, moje grčavo hrbtišče?"

"Pelji me do mojega gradu", pravi Peter, "in dal ti bom, kolikor boš hotel."

"Le tiho bodi, poznam te", odgovori cigan. "Se veš, kaj si mi hotel dati, zato da sem ti bratranca za janičarja prodal? Res, zdaj se domislim, videl sem ga, sina tvojega brata. Lep močan janičar je, da ti ga ni enakega med vsemi Turki, kar jih je zdaj na Kranjskem."

"Kaj praviš, je li res, da je mojega brata sin med Turki tu v deželi?" vpraša Peter strahoma.

"Ravno tisti, ki si ga prodal, dobro ga poznam, videl sem ga v taboru. Kaj meniš, jaz sem danes že marsikaj storil. Ko bi bil mesec na nebu, bi ti hotel pokazati svoj nož, krvav in skrhan. Ali ti praviš, da bi te peljal domov. No, prijatelj grbavi, tvoj dom je daleč, tebi pa tudi ne zaupam veliko. Ti si me pustil v ječi, in ko se ne bi sam izkopal na beli dan, kdo ve, kaj bi bilo že zdaj. In ti zvita buča si štel: brat bo umrl, cigana bomo za njim poslali in zame bo vse dobro. Kakor pa slišim, ti je brat okrevail in cigan ti je ušel. To noč pa morava biti pod streho, zmenila se bova, kaj nama v križ hodi, potem ko Turki odidejo, ako te že bratov sin ne obišče. Ko bi vedel, da ima tako dobrega strica blizu, bi te gotovo prišel pozdravljat."

(Konec str. 55.)

IZ POPOTNE TORBE

Dr. I. Mikula

Canberra stopa na plan

BOLJE BI BILO ZAPISATI: Slovenci v Canberri stopajo na plan. Ali pa: "Slovenska Canberra" stopa na plan. Vendar to zadnje bi se glasilo precej imperialistično. Res, podjarmiti si Slovenci Canberre še ne mislijo, sami med seboj so pa naredili velik korak naprej. Ustanovili so društvo in se že dvakrat ali trikrat zbrali v veliki dvorani na družabno prireditev. Udeležil sem se njihovega Silvestrovanja in skupaj z njimi jemal slovo od starega leta. Bili smo prav dobre volje in jaz sem jim čestital, da so stopili v vrsto drugih naselbin, kjer že imajo svoja društva pod slovenskim imenom: Sydney, Melbourne, Brisbane, Adelaide, Perth, Geelong, Newcastle in Wollongong.

Tako torej so se tudi naši ugledni in podjetni rojaki v Canberri združili v slovensko skupnost. In zakaj ne, saj je prav Canberra prelep cvet med avstralskimi mesti, če ne sploh najlepši. Njegovemu društvu želimo mnogo uspehov, naj se tako kot avstralska prestolnica sama krepko in bohotno razvija vsem rojakom v korist.

V duhovnem pogledu je pa naša naselbina v Canberri že davno med prvimi. Vsak naš rojak se smatra za člana slovenske cerkvene srenje in se po najboljših močeh redno udeležuje službe božje, kadar jo slovenski duhovnik napove. Skupna molitev in petje nabožnih pesmi nam gre kar dobro od rok.

Rast naselbine od zunaj se še ni ustavila. Med novodošliimi je zlasti omeniti očeta Simona in mater Marto iz Faleževe družine. Z njunim prihodom pred božičem je zdaj vsa Faleževa družina preseljena iz Orehove vasi pri Mariboru v Canberro. Ponovila se je zgodba iz sv. pisma, da je hvaležni Jožef svojega očeta Jakoba in vso njegovo družino zbral okoli sebe v Egiptu. Domač praznik je bil kaj na mestu. Celo iz Melbourne so bili gostje: družina Lojza Hojnika. Sydney je zastopal podpisani.

Novo leto smo pričeli s krščenjem v stolnici. Družini Livija Krevatina in Majde r. Telič smo pokristjanili drugo hčerko: Marijo Ano Sneguljčico. Botrovala sta Frank in Marica Hribar. Potem smo družini blagoslovili krasni novi dom na Red Hillu.

Dan po novem letu je bila prva poroka letos: sveto življenjski zvezo sta sklenila Miha Valenčič iz Poljane pri Prevaljah in Marija Plošinjak iz Male vasi v Prekmurju. Veselo svatovščino smo obhajali pri Pencovih v Narrabundi. Prav lepo je to od Pencovih, čutili so, da treba na pomoč, zakaj novoporočenca sta v Avstraliji šele pol leta.

Skok v Wollongong

Slovesno poroko s sv. mašo in vsemi blagoslovimi Cerkev smo imeli dne 16. jan. v Marijinem svetišču Unanderra. Pred oltarjem sta klečala ženina Frane Hazetič iz Zadra in Margareta Mali iz Frama pri Mariboru. Srečna nevesta je v naselbini dobro znana tudi kot kulturna delavka, njena družinska zasluga pa je, da požrtvovalno vodi trgovino svojim staršem, pri katerih je doslej živela kot dobra hčerka. Starši Malijski cenijo njeno delo, zato so ji tudi priredili svatovščino s pet tucat gostov.

Pregovor lepo pravi: Blagoslov staršev otrokom hiše zida. Pri Malijskih je to gotovo uresničeno. Priča temu je zgledna sloga v njihovem krasnem domu na Lake Heights. V složni ljubezni bivajo skupaj starši in dva mlada zakonska para: Košakov in Hazetičev. Kjer je ljubezen, tam mir, tam tudi božji blagoslov!

Na vrsti je iz moje torbe poročilo, kako sem šel na "Working Holiday" v Tasmanijo. Pa je oblastni urednik zamahnil: **Dalje prihodnjič!**

IŠČETE STANOVANJE?

Obrnite se na slovensko družino na naslovu:

72 Charles St., Erskineville, Sydney.

Imamo za oddajo nekaj samskih sob in eno za zakonski par, zato tudi mladi poročenci dobrodošli!

Zelo dobre prometne zveze na vse strani
Sydneya

Z ZLATOM IN SREBROM si države ne morejo kupiti politične navezanosti nase, do tega spoznaja sta baje prišli zadnje čase zlasti Amerika in Sovjetija. Obe sta valili ogromne vsote raznim manjšim državam, da bi jih nase navezali, pa se je izkazalo, da ni pravega uspeha. Ko si revne države opomorejo, vsaj v veliki meri zaradi pomoči iz tujine, kar hitro stopijo na lastno pot in usmerijo svojo politiko po svojem spoznanju, ne več po željah svojih "dobrotnic."

MOSKOVSKI SOVJETI so se zavzeli za Fidel Castro na Cubi in si s tem naprtli neverjetne stroške. Še dandanes jih ta reč stane do milijona dolarjev na dan. Castro pa ni toliko "zvest", da ne bi tudi v Pekingu iskal prijateljskih zvez. Bilijone je vrgla Sovjetija v naročje svojim satelitom v vzhodni Evropi, ti "petelini" si pa upajo privoščiti vedno večje zahteve po neodvisnosti od Moskve. Naserju v Egiptu so zavalili Moskvičani težke milijone, v znak hvaležnosti je dal vreči v ječo domače komuniste. V Indoneziji so predsedniku Sukarnu opremili lepo armado, možakar pa očitno kaže, da se bo rajši povezal s Pekingom. ltd.

WASHINGTON V AMERIKI je postavil na noge Japonsko in krepko podprl Turčijo. Pa je novi japonski predsednik Sato lepo naravnost povedal, da naj bo Ameriki ljubo ali ne, Japonska bo trgovala z rdečo Kino in še z drugimi, ki jih Amerika postrani gleda. Turčija je odprla svoje meje za obisk sovjetskega veljaka Podgornija in zadovoljno poslušala, ko ji je pravil, da je Amerika pustila Turke na cedilu na otoku Cipru. Ni sicer Turčija še pozabila, kako ji je komaj pred nekaj leti Sovjetija grozila: strli vas bomo! Vendar je Podgornijevo prilizovanje prijetno gladilo turška ušesa.

PREDSEDNIK JOHNSON je ob svoji inauguraciji, ki pomeni uradni nastop predsedovanja za nadaljnja štiri leta, v svojem govoru sicer krepko poudaril, da Amerika ne misli opustiti svojega velikega zanimanja za urejevanje vsega sveta, vendar je v glavnem povedal, kako si zamišlja svojo skrb za Ameriko samo. Vse svoje sile bo posvetil napredku svoje domovine, ki mora dozoreti v "veliko človeško družbo" brez notranjih nemirov in preklarij. Napovedal je boj revščini, krivicam, nevednosti in zaostalosti. Diskriminacija med rasami mora prenehati. Za te in take lepe cilje bo vlada izdala ogromne vsote. Pomoč zunanjemu svetu — to se pravi raznim vladam tujih držav — ne bo prenehala, vendar bodo v te namene šle precej manjše vsote kot v preteklih dveh desetletjih.

Misli, February, 1965

THE CATHOLIC WEEKLY, nadškofijski tednik v Sydneyu, poroča, da je bil jugoslovanski poslanik v Italiji Ivo Vojvoda nedavno sprejet pri papežu v privatni avdienci. Zahvalil se je papežu v imenu svoje vlade za pomoč, ki jo je bil papež poslal Skopju ob potresu in Zagrebu ob povodnji. Isti list piše, da je Vojvoda med kocihom povabil vse škofo Jugoslavije na malico. Vse to baje pomeni, da se za kulisami pripravlja nekaj sporazum med Vatikanom in Jugoslavijo. Kaj naj bi ta sporazum vseboval, po trditvah tednika ni še kar nič znano.

ZAGREBSKI NADŠKOF ŠEPER je postal kardinal in ni slišati, da bi se Tito kaj ujedal. Morda je že pozabil, kakšne komedije je uganjal, ko je Šeperjev prednik nadškof Stepinac dobil kardinalsko čast. Morda misli, da je sedanji nadškof Stepinac pozabil. Pa kako ga bo, ko ima zmemor pred očmi njegov grob v katedrali?

JOHN BARTOL, Slovenec v San Franciscu, piše v ameriškem listu: Hruščov je preteklo jesen sklical skupino kmetov, da bi mu poročali o dobri letini. Največ hvale je bilo o krompirju. Toliko smo ga pridelali, da ne vemo kam z njim, so pravili kmetje. Eden je dejal: Če bi jaz moj krompir zložil enega vrh drugega, bi segel prav do nebes. Drugi je gostavil: Moj pa prav do samega Boga. Hruščev je zamahnil z roko: Tiho, tiho, pri nas v Rusiji ni ne Boga ne krompirja.

IVAN CANKAR O POETIH

KAJ SO ŠTRBONCLJI? Jaz jim ne vem učenega imena. Štrbonclji so tiste zgođnje modrikaste nadvse dobre in sladke slive, da časih niso večje od trnovk in da jih stisneš po dvanajst v eno pest. Zdaj imam rajši jabolka in breskve; v onih dneh, idealov polnih, pa so mi bili štrbonclji sad paradiza. Ah, bili so mi Evin sad, začetek greha in pogubljenja. Naklatil sem jih bil vrhano pergišče in ko sem jih za plotom v senci varuhinji pozobal vse do kraja, sem jim zložil pesem na čast.

Tako se je bila pričela moja trnova pismarska pot. Ne spominjam se več, kako sem štrbonclje rimal; ali zdeli so se mi rimanja vredni in rimal sem jih. Snov ni bila poetična, vsaj ne po nazorih in naukih poetov samih. Ali mladi človek je nepokvarjen in ne opeva Lavre, ki je ne pozna, temveč štrbonclje, ki jih ljubi. Šele pozneje, ko oblati človeka življenje, ko ga zastrupi hinavščina začne zaradi tolažbe lagati samemu sebi ter opevati Lavro (ljubico), kadar si poželi štrboncljev. — "Moje življenje."

IZ GORICE V TOLMIN NA POČITNICE IN ODDIH

Zgoščeno iz Pregljeve "Vigillia quarta")

Ivan Pregelj piše, kakor da je v resnici pisal junak mnogih Pregljevih povesti: Anton Muznik, doma iz Tolmina, pa na svoja stara leta sloveč samski zdravnik v Gorici. Zgodba se godi pred nekako 200 leti. — Ur.

MOGEL SEM IN SMEL VSAKO LETO za nekaj dni iz mesta na svoje Tolminsko, peš po cesti ob Soči ali pa čez Grgar, Čepovan in Špehovo ali Spehano brdo, včasih tudi z vozom in nekajkrat na konju. Te moje tolminske poti, o, kolika sreča so mi! Živim jih pod zvonom sv. Lucije, na grobovih svojih dragih pri Svetem Mavru, na domačem polju na Bricih, Kuku in Podolnicah, v prisojnim Mirišču, na odsojnih Lazih, pri lačnem studentu pod Prapetnim, pod Ključem pri Modreju, visoko na cesti nad Idrijo, na Čelu in Ognjenici, vrh Kosovta, v Cvetju Čargovem vrh Babe, na Mengorah, pri mlinu pod Žancem, pod Čelom, kamor se hodijo v mraku čečice in ženske prat, v Meji, kjer je stari Lovrič vse svoje medle bukve preštel, v cerkvi sv. Lucije, kjer domačih gospodov duhovnov šegavo pridigarsko besedo poslušam, na Stopcu, kjer mi je sonca in življenja zasijal prvi dan . . .

Domačim ljudem sem pisma in oporoke pisal, pritožbe postavljajl proti dachu in desetini, skušal tudi pri kmetiškem poslu biti postrežljiv s tem, da sem koso v roke vzel, kar mi pa ni šlo nič več od rok, in kako sem mimo vseh drugih dobrot še druge sladkosti okusil, ko sem domače štruklje jedel, cividinec pil, se v Soči, še rajši v Idriji kopal in sončil, oblazil hrib in dolino pa zato potem sladko spal, kakor v mestu nikoli; zdaj naj zapišem, kakor in kar se mi je nekoč primerilo, mojega stanu in moje časti nevrednega, ko sem se prvičkrat v življenju kakor krava vina nažrl, kot star dedec z dekleti plesat šel in nazadnje skoraj v jezike prišel in v zabavljico, ki je, po svoje robata, na Tolminskem kot prvorojena doma.

Za tisti letni štumaver ali domači sejem pri Sveti Luciji na Mostu je bilo. Sedim v domači gostilni pri Petru, pijem polič vina, pomakam vanj kruha, mi tekne, in gledam skozi okno, kjer se na trgu gnete in preriva vesela množica in gomili

krog stojnic in šotorov; poslušam našo lepo besedo, pa slišim, kako svojo piškavo prejo hvalita gorški botegar in štacunar, po laško in kranjsko v eni sapi mlade pa stare kupovat vabita, spretno na vatel in brač blago merita, rdečo ruto za staro mater povrhu ponujata in tako težko prisluženi tolminski denar v svojo malho spravljata brez truda. Pa vidim v gneči dva mlada človeka, postavnega poba pa čedno dekle in se mi pri priči srce čudno ogreje za mladi par, ki je videti kljub mladim letom nekam preveč resen.

Le potegnem tabernarja očeta Petra za rokav, pokažem z roko mlada dva, čigava pa kaj sta, in mi mož po svoje pove, da se že tri leta gledata in bi se že rada vzela, pa nimata, da bi oklice plačala, kaj šele svatovščino napravila z mesno juho, gubanico, stravbami in polovnjakom vina. Čigava sta, vprašam in izvem, da je fant Pušarjev Jože, dekle pa niz Modrejce, Tomaževa Marija.

"Tomaževa"! sem vzkliknil, "pa s Tomaževimi smo v zlahti in jih poznam. Le kako, da tega dekleta še nič videl nisem." Kako bi jo bil videl, ki je od devetega leta pri gospodi v Tolminu služila in bi bila še šla za takim kruhom, da ji niso sili gosposki postopači začeli laziti za hrbtom, odkar je bolj čedno zrasla, in se je na Modrejce močnik in siratko otepat vrnila.

Tako sem izvedel, pa mi vsa ta reč z Marijo in Pušarjevimi kar več iz glave ni šla. Kar na lepem, ne da bi se ovedel, sem popil mimo svoje mere še en polič vina, da poslej, ko sem vstal, prav res nič več kaj v nogah trden nisem bil. Le stopim drugi dan v farovž pa bobaram domačega gospoda Jurija, kako pa kaj bi prav bilo z mladima.

"Se reče se" je povedal gospod Jurij s svojo besedo, da vse ve, vse, da se rada imata se, prav pošten par da bi bila bi, nu; ker ni, pa da nipa, Bog in sveti križ, pa. Sem se, tja se, tu pa, tam pa, tako je bilo slišati duhovnega gospoda. Toliko sva se pa le zgovorila, da bi mogel človek z majhnim denarjem mladima le pomagati za prvo silo na noge.

"Se reče, se, si dedec mestni si, pa suhota gosposka pa, šteje, če imaš če." Na ohcet naj ga povabita ga, poročil pa ju bo za božji lon pa in kar je, pa je, Bog in sveti križ, pa. — Tako me je prijel častiti gospod za dobroto in povedal, kaj bo sam dobrega storil z mladima. Smejal sem se gospodu Juriju, pa ga nato povabil, ali ne bi hotel kar z menoj za pričo na Modrejce." Pa grem, pa", je bil takoj pripravljen in sva šla.

Vpričo gospoda Jurija sem tedaj zapisal in predal pridni in brhki Tomaževi denar pa z veseljem sprejel njeno in njenega fantu zahvalo, pa še povabilu ustregel, da bom svatovski starešina

ali oče pri poroki, če mi še primerno svatovsko mater najdeta, in sta jo takoj povedala: Kreguljčevo mater Agato, ki je bila dotlej Mariji že birmanška botra.

Tako se je vse zgodilo, da je bilo vsem prav in jaz bi prav res najrajši pisalo odložil, ko mi je le še na kratko zapisati, kako se mi je kot svatovskemu starešini godilo, kako sem neumno počel, se napil, plesal, po ženskah zijal in poslej še v vas lezti poskusil, kar se mi, hvala Bogu, posrečilo ni, ki kaj takega nikoli vaju nistem bil.

Sedimo torej pri Tomaževih za bogato svatovski mizo. Nosijo na mizo, za pečko pa piskajo godci in vsi smo strašno na kupu in zatoхло je pa vroče, da se kar dušimo in potimo. Vidim, kako je nevesta vsa lepa, pa kako se mi prijazno smeje, in mi je tako prijetno, da brbljam, se za krstnega ponujam, mežikam svatovski materi Kreguljki in pijem, da zdajci sam ne vem več, ne kod ne kam. Bog ve, da sem vrgel godcu tolar v gosli in da poskušam plesati, kar je mojim Modrejčanom hudo močno všeč in se le gospod Jurij nekam porogljivo na smeh drži.

Takole bezljam nekaj časa, da ob vso sapo pridem in sem ves potoglav pa moram na zrak. Le ujamem v veži neko krilo, ga vzamem v roke, moj Bog, pa kakor fantini, da babo rad imam. Slišim poreden smeh, vidim žensko bežati, hitim za njo. Bog me ne tepi, prilezem po lestvi v gornje prostore in bušim nekam v temo, da me zdajci nekdo drži za ušesa in potisne na kolena; že klečim, imam domač roženkranc v rokah, pa naj molim lepo naprej, kako je krvavi pot potil, kako je križan bil . . .

Molim in dremujem. Neka zlostna moč me strahuje. Od spodaj šumi vesela svatba, jaz pa tu pod varstvom dveh močnih kot klešče trdih rok. Le kje sem in pri kom? Le zakaj? Kar nič ne vem, odkod sem prišel pa kako. Ve pa tisto zlostno bitje, ki me sune vsako toliko časa pod rebra in prijetno v večjo mlitveno gorečnost zbudi.

Molim, molim, jezik se mi opleta in sahnje, grlo je suho, postajam nekaj manj pijan in vidim, da se dani. Zdaj tudi vidim, kje sem in kako sem. Staro ženšče s srščimi obrvmi je pred menoj, odgovarja na moje prošnje in me porogljivo in strupeno gleda . . .

Ljubi Bog, pa jo spoznam in vidim, da ni nihče drug kakor moja stara strežnica iz mesta. Tisti dan je bila prišla iz Gorice, kamor me ni bilo prav ob uri, kakor sem bil sporočil, preden sem vedel, da bom svatoval. Zdajci stojim pred njo in iščem jezno, da bi ji povedal svoje, pa je baba kar pri priči vsa dobra: no, naj ji zamerim ne, da me je strahovala, ker me poznala ni . . .

Mar naj ji verjamem? Se prerekam? Dobro, dobro da je, izjecljam pa se pohlevno izližem iz sobe . . .

Nihče ni nič videl in gospod Bog, se nadejam, mi bo eno norost v življenju spregledal tako ali tako. Svoj močan sklep sem pa tudi naredil, da za svatovskega očeta nič več! Pozdaj se tudi nič več nejevrno ne smejem, ko čujem o modrem Aristotelu, da se je dal od mlade ženske obrzdati. Moje fantovstvo je ugnala stara.

"Ženska", bi rekel gospod Jurij, "mlada ali stara, se reče se . . ."

S. D. S. "AKCIJA ZA DOM"

vas vabi na

VELIKI PUSTNI PLES

V SOBOTO 27. FEBRUARJA OB 8. ZVEČER

ST. FRANCIS HALL, PADDINGTON

NAJLEPŠA MASKA BO DOBILA NAGRADO

(Preoblečete se lahko v posebni sobi na mestu)

Vstopnina:

moški 15/-

ženske 10/-

Ne zamudite te izredne zabave! Samo enkrat na leto je pust!

mož in žena

TUDI TAKO MU
NI BILO PRAV

Simon Carmiggelt

Nušin prvi ples

KO JE TRGOVSKI POTNIK ZVEČER ob pol desetih zvečer prišel s kolodvora domov, je raztreseno pritisnil običajni poljub ženi na nastavljenico, nato pa se je ozrl okrog sebe in vprašal:

"Kje pa je Nuša?"

"Saj vendar veš", je odvrnila žena, "nocoj je tista prireditelj, za katero smo ji dali dovoljenje."

Bil je njen prvi ples. V svoji najlepši obleki je bila ob osmih odšla s cestno železnico; bila je še nekoliko drobno, 16-letno dekletce s smehljajem, polnim najlepših pričakovanj.

Razočaran se je oče vsedel. "Saj res", je rekel. "Kdaj pa pride domov?"

"Ob eni," je odgovorila mati.

On je razgrnil časopis, nato ga zopet zložil in spregovoril: "Ti veš, da je po mojem mnenju to zelo pozno."

"Da, pa vsaj tudi druga dekleta smejo ostati do eni," ga je poskušala ona pomiriti, kajti hotela je preprečiti, da bi on začel celo reč nanovo premlevati.

On je nejevoljno prikimal in vstal.

"Ostani vendar in sedi!" mu je dejala. "Si tako živčen. Ali si imel dober dan?"

"Kdo vse pa je na tej prireditvi?" je vprašal.

"A n a, Gertruda, Marijana . . ." je začela ona.

"Ne, ne, mislim, kateri fantje?" je nestrpno rekel on.

"A tako, no, Mirko, Hinko, tisti mesarski pomočnik . . ."

"Kaj, ta tudi?" je vzkliknil. "Ta divjak! Vsak dan pohaja z drugim dekletom?"

"Da, on tudi," je odvrnila ona pikro in odšla v kuhinjo, da pripravi čaj. On se je zopet vsedel v svoj naslanjač, vendar vedno pripravljen za skok. In tako je ostal, ko je ob enajstih nenadoma spregovoril: "Pojdiva malo pogledat . . . tja. Potem jo lahko vzameva kar s seboj."

"Pa vendar ne . . ."

"Nimam več miru", je vrtil on naprej. "Ona je vendar še skoraj otrok. In tisti mesarski pomočnik, s katerim je gotovo ves večer divjala . . . Saj si tudi ti gotovo že opazila, kako jo pogleduje?"

"Tam so vendar tudi drugi mladeniči. Prijetni, mirni."

Vendar je tako dolgo sitnaril, da sta čez četrte ure oba stopila v voz cestne železnice. Nekaj časa sta pohajala okoli poslopja, v katerem je bila prireditelj, kljub močnemu vetru, nato pa sta se zahtekla v kavarno na drugi strani ceste, kjer sta čakala. Končno so začeli udeleženci zabave odhajati eden za drugim, toda Nuše ni bilo med njimi. Luči v dvorani so ugasnile.

"No to je še lepše," je rekel oče bridko v takšni situaciji na povratku. "To je zares višek! Kdo ve, kdaj je ta frkla odšla pohajati s svojim lepim mesarskim pomočnikom. Za gospodično je bila gneča v plesni dvorani prevelika . . ."

"Kaj pa ti veš?" je odvrnila mati.

"In sedaj se poljubujeta v kaki veži!" je ugal on. "Ali pa sta celo kje v sobi? Le tako naprej! Lepa reč! Le pošiljaj svoje otroke na plesne prireditve. Tam so v dobri družbi. Ampak nekaj ti rečem — temu fantu bom že jutri posvetil . . ."

Poparjena sedela v temni sobi na robu postelje. Kazalec na uri je kazal pol dveh zjutraj.

"Ali ti naj skuham čaj?" je vprašala ona.

"Kava bi mi bila ljubša," je odvrnil. "Ta noč bo menda dolga."

Zaskrbljena je odhitela na hodnik in prepustila moža njegovim mračnim mislim; bolj je premišljeval, bolj se je samemu sebi smilil. Tako ji bo jutri rekel: "In nisi prav nič pomislila na to, kaj se spodobi taki deklici in kaj ne?" Solze so mu pri tem stopile v oči, toda ko je zaslišal ženine korake, si jih je naglo obrisal z dlanjo.

"Ali si prinesla kavo?" je vprašal.

"Ne," je rekla tiho. "Bila sem pri Nuši."

"Pri Nuši?"

"V postelji je," je ona nadaljevala. "Ob pol dvanajstih je prišla domov, malo potem ko sva bila midva odšla."

"Pa saj je smela ostati do enih!" je vzkliknil on.

"Ni ji bilo všeč," je rekla mati, "Veš, nihče je ni prišel prositi za ples. Niti en sam krat. Sedela je . . ."

"Nihče ni prišel ponjo?" je zarenčal mož. "Kaj si pa ti pobalini domišljujejo?"

NA SPLOŠNO O QUEENSLANDU

Dr. I. Mikula

IZ SVOJE POPOTNE TORBE vedno najrajši vzamem sponine, ki so v zvezi z našimi rojaki. Le bolj mimogrede povem kaj o deželi in o krajih, koder obiskujem naše ljudi. Zato bo prav, če o znameniti deželi in državi Queensland posebej kaj napišem. Queensland — Kraljčina dežela!

Po svoji površini in razsežnosti je Queensland na drugem mestu med državami avstralske federacije. Le Western Australia jo prekaša. Je pa vendar tako velika, da bi se mogle stistniti na njeno ozemlje Jugoslavija, Italija, Avstrija, Švica, Holandska, Francija in še Belgija — vse skupaj. Prebivalstva ima pa komaj dober poldrug milijon. Glede tega torej zaostaja za New South Walesom in Viktorijo, ki sta neprimerno manjši državi.

Večja polovica Queenslanda je v **tropskem pasu**. Tod so Evropejci, sicer nevaženi tropskega podnebja, dokazali s svojo podjetnostjo, pridnostjo in pionirsko vztrajnostjo, da se znajo prilagoditi vsem oviram, ki delajo napotje pri izkoriščanju zemeljskega prirodnega bogastva.

Ogromno ozemlje je razčlenjeno v tri predele. Ob Pacifiku, njegovem vzhodnem morju, je razsežna **vzhodna pokrajina**: ravnine s farmami in mesti, gričevje poraslo s pragozdovi, gosta tropična džungla, mogočne reke, samotna jezera, tihi zalivi, divna obala.

Ta pokrajina sega do gorskega grebena z imenom "Dividnig Range". To je bolj široka kot visoka gorska veriga, dolga pa tako, da sega s svojimi Blue Mountains skoraj do Sydneya, s Snowy Mountains pa tik do vrat Melbournea. Na notranji strani tega grebena je široka **pokrajina pašnikov** in še nedotaknjenega "busha" z nizkim gričevjem. Pogled iz letala pokaže, kako se poraslo ozemlje skoraj nenadoma izgublja v **zadane pustinje**, kjer je vroči rudokopni Mt. Isa največje naselje. Dež je vroči rudokopni Mt. Isa največje naselje. Dež pada zelo poredko, vročina in pesek raznašajoči viharji je vse, kar more dati puščava.

Najbolj pomembna je pač **vzhodna ali obmorska pokrajina**. Je zelo rodovitna na sladkorni trstiki (sugar cane), žitu, bombažu, tropičnem sadju, živinoreji in proizvodnji lesa. Vzporedno z obalo se niza svetovno znani najdaljši, Great Barrier Rief. Njegovo bajno in barvno pestro lepoto more pokazati le film v barvah ali osebni obisk. Tega si ondotni farmarji in njihovi pomočniki od časa do časa radi privoščijo, kadar jim bije pičlo odmerjen čas oddiha in počitnic. Ker je v tej raj-

sko blagoslovljeni deželi še dosti džungle, jo bo treba iztrebiti in spremeniti v rodovito zemljo. To se tudi res vrši, je pa napredaj veliko število farm. Toliko, da bi vsi avstralski Slovenci lahko postali farmarji, pa bi še ostalo za nadaljnje milijone ljudi dovolj prostora na queenslandski celini in na koralnih otokih.

Kogar bi pionirski duh zanesel onstran gorskega grebena v deželo pašnikov, bi se moral sprijazniti z višjo vročino in pičlo padavino, le neka-ko 10 do 25 inčev na leto. Sprijazniti bi se moral z rekami, ki so bolj struge s posameznimi kotlami, le ob deževju so prave reke, ki se izgubljajo nekam v notranjost. Take vremenske prilike omogočajo rejo govedi in ovac ter pridobivanje žita na veliko. Toč so farme kakor grofije ali kneževine. Zato je tem farmarjem potovanje okoli sveta lažja zadeva kot nam izlet na Koralno otočje ali v Surfers Paradise.

Na gosto so nanizana mesta ob obali — kakor da so prebivalci preplašeni pribežali iz prazne notranjosti in se ustavili ob morju in kakor da bi pred neskončnostjo Pacifika iskali zavetja za Koralnim otočjem.

To je tako imenovana **Gold Coast**, ki je prava epopeja za kopanje in sončenje v morskih valovih skozi vse leto. V Colangatti, South Portu in Surfers "paradižu" najdejo počitniški raj vsi, ki prihajajo sem s pravilnim potnim listom, kar je čas v obojnem pomenu: Time is Money. Prelepe so tudi cerkve, da se tudi duše lahko odpočijejo v Bogu in obvelja pregovor: V zdravem telesu zdrav duh.

Kakor pestra preproga vodi Gold Coast cesta v prestolnico Brisbane, ki je za Sydneyem in Melbourneom največje avstralsko mesto. Leži v dolinah, vzpenja se na pobočja in vrhove gričev. S svojimi ljubkimi predmestji (Wynnam, Sandgate, Redcliff, Manly . . .) sega kakor odprta dlan v morje, vse pa povezuje v enoto mogočen morski zaliv. Mesto se ponaša z najimenitnejšo mestno hišo (City Hall), s prelepimi cerkvami, zgrajenimi po večini na gričih, s številnimi mostovi preko zaliva; pod mostovi plovejo ladje in brodovi ter prenašajo ljudi in automobile preko vode.

Škoda, da ob ustanovitvi pred dobrim stoletjem mesto ni dobilo ime QUEENSTOWN, ko je iz njega nastala tako prelestna prestolnica QUEENSLANDA!

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najbolje poznati!

JEZUS UČI V JERUZALEMSKEM TEMPLJU

Ze sredi praznika pa je stopil Jezus v tempelj in učil. In čudili so se Judje ter govorili: "Kako ta ume pisma, ko se ni učil?" Jezus jim je odgovoril: "Moj nauk ni moj, ampak tistega, ki me je poslal. Če hoče kdo njegovo voljo spolnjevati, bo spoznal, ali je nauk od Boga, ali govorim sam od sebe. Kdor govori sam od sebe, išče lastne slave; kdor pa išče slavo tistega, ki ga je poslal, ta je resničen in v njem ni krivice. Ali vam ni dal Mojzes postavbo? In nihče med vami postavbo ne spo-
lnjuje. Zakaj me hočete umoriti?" Množica je odgovorila: "Hudega duha imaš, kdo te hoče umoriti?"

Jezus jim je odgovoril: "Eno delo sem storil in vsi se zato čudite. Mojzes vam je dal obrezo — ne kakor da bi bila od Mojzesa, ampak je od očakov — in v soboto obrezujete človeka. Če obrezo prejema človek v soboto, pa se ne prekrši Mojze-

NEKAKO ČETRTI DAN PRAZNIKA

Bilo je prav za prvi prvič, da je Jezus tako nastopil v jeruzalemskem templju kot učitelj zve-
ličavnih nauk. Razlagal je staro zavezo drugače kot uradno priznani judovski razlagalci. Jezus se ni mogel izkazati s kako diplomom iz judovske svetopisemske šole in to so ljudje vedeli. Zato jim nekaj ne gre v računnne. Jezus jim pa hitro pove, kje se je "šolal": pri Očetu v nebesih! Ne govori tjavendan. Nato jih brž spomni, kako so farizeji obsodili neki njegov čudež, ki ga je storil v soboto: ozdravil je pohabljenca v templju, in ker je bilo na sobotni dan, so mu judovski voditelji zažugali smrt. In je vedel, da čakajo nanj. Ljudje ni slopošno tega niso vedeli, zato se čutijo užalje-
ne.

Jezus brani svoj postopek s tem, da pokaže, kako je prav, da se manjša zapoved umakne večji. Na soboto je vsako delo prepovedano po Mojze-
sovi postavi. Dovoljena je pa obreza, če pade os-

sova postava, ali se morete srditi nad menoj, ker sem v soboto ozdravil celega človeka? Ne sodite po videzu, temveč sodite pravično!"

JEZUS GOVORI ČLANOM VELIKEGA ZBORA

Govorili so tedaj nekateri izmed Jezruzaletčanov: Ni li ta tisti, ki ga hočejo umoriti? In glejte, očitno govori, pa mu nič ne reko. Ali so morada res voditelji spoznali, da je on Kristus? Toda o tem vemo, odkod je, o Kristusu pa, kadar pride, nihče ne bo vedel, odkod je."

Zaklical je torej Jezus, ko je v templju učil: "Mene poznate in tudi veste, odkod sem. In vendar nisem prišel sam od sebe, ampak biva v resnici tisti, ki me je poslal, in tega vi ne poznate. Jaz ga poznam, ker sem od njega in me je on poslal?"

Hoteli so ga torej prijeti, a nihče ni stegnil po njem rok, kar še ni bila prišla njegova ura. Iz ljudstva pa so mnogi verovali vanj in so govorili: Bo mar Kristus, kadar pride, storil več čudežev, kakor jih je storil ta?" — Farizeji so slišali, da je ljudstvo to o njem govorilo; in poslali so farizeji in veliki duhovniki služabnike, da bi ga prišli.

Jezus je rekel: "Še malo časa bom med vami in pojdem k njemu, ki me je poslal. Iskali me boste, pa ne našli; in kjer bom jaz, tja vi ne morete priti."

Judje so torej drug drugemu govorili: Kam hoče ta potovati, da ga mi ne bomo našli? Pojdemar k bratom, razkropljenim med pogani, in bo učil pagane? Kaj pomenijo te besede, ki jih je učil? Iskali me boste, pa ne našli? In: kjer bom jaz, tja vi ne morete priti?

JEZUS RAZODENE SVETEGA DUHA

Zadnji — veliki dan praznika — pa je Jezus stal in klical: "Če je kdo žejen, naj pride k meni in naj pije. Kdor v me veruje, tekla bodo, kakor pravi pismo, iz njegovega osrčja reke žive vode." — To je rekel o Duhu, ki naj bi ga potlej prejeli tisti, ki so vanj verovali. Sveti Duh namreč še ni bil prišel, ker Jezus še ni bil poveljčan.

mi dan po rojstvu na soboto. Toliko bolj ozdravljanje bolezni iz usmiljenja. Tu se križata črka in duh postave!

ZRAVEN PRIDEJO VODITELJI

Med množico pred Jezusom so prišli zapoznani poslušalci, ki jim je bila namera voditeljev znana. Čudijo se, da Jezusa še niso prijeli. Zaslutijo, da Jezus le ugne biti pravi Mesija, ko tako neoviran nastopa. Kaj pa, če so tudi voditelji prišli do tega spoznanja? Vendar, takoj je pri rokah pomislek: Kako naj bi bil Jezus Mesija, ko je znano, da je kar "navaden" človek iz Nazareta. Neki učitelji so pa trdili, da bo Mesija prišel nenadoma, kar na lepem in silno skrivnostno. To se torej ne ujema, kdo naj razvozlja uganko?

Jezus ponovno poudari, da je poslan od Očeta in zato se tudi ne da prijeti, dokler ne pride ura, ki jo je odločil Oče. Poslušalcem ostane njegova beseda še vedno komaj razumljiva, vendar nam da evangeliji razumeti, da ni padla v prazno. Preprosti ljudje so se spomnili na Jezusove čudeže. Ko so o tem razmišljali, je vstajala v srcih vera vanj. Farizeji in uradni učitelji ter vodniki, med njimi duhovniki, so ostali zakrknjeni in so se ustrašili. Zdaj je pa res skrajni čas, da izvedemo svoj načrt: umreti mora! Pošljejo nadenj policajce, sami se drže bolj v ozadju.

Jezus pa spet vrže mednje besedo, ki jih zmede. Poslušajo, ugibajo, čakajo. "Iskali me boste, pa ne našli." Kaj naj to pomeni? Jezus je seveda mislil na tisti čas, ki ni tako daleč, ko bo njegovo delo na zemlji dovršeno. Judje bodo brez vere canj v silnih stiskah, vpili bodo, zakaj Mesija ne pride, pa takega, kot ga pričakujejo po svoji posvetni veri, ne bodo dočakali. Poslušalci tega ne uvidijo, zato ugibajo, kam misli Jezus iti. Med tem ugibanjem pozabijo, da so prišli Jezusa — aretirat.

ČUDEŽNA VODA — MILOST SV. DUHA

Zjutraj zadnji dan "šotorskega" praznovanja, ki je trajalo teden dni, so imeli posebne obrede z vodo. Sedemkrat so jo nesli okoli oltarja in končno z njo polili oltar. Bil je spomin na čudežno vodo v puščavi, ki jo je Mojzes priklical iz skale. Ta obred porabi Jezus, da spregovori v Sv. Duhu in njegovi "živi vodi", ki bo podeljena vernikom, da ne bodo le sami prejemali milost, ampak bodo z milostjo v sebi vplivali tudi na druge in jih vodili k Bogu.

ROMANJE V NEDELJO 28. MARCA!

Več na strani 58.

JANEZ KLANČNIK Z DOVJEGA

— SLOVENSKI STANLEY

(Vera in Dom)

KONGO, ŠE NE DOLGO SAMOSTOJNA DEŽELA v zapadnem delu Afrike, je zadnje čase iznova stopil v ospredje svetovnega političnega zanimanja. Zato bo bralce naše revije gotovo zanimalo tudi naslednje poročilo o njem.

★

Za odkritelja Konga velja splošno **Henry M. Stanley** (1841-1904), angleški časnikar in raziskovalec Afrike. V letih 1874 do 1877 je kot prvi prevozil reko Kongo do njenega izliva v Atlantik. Tako vsaj beremo o njem v leksikonu.

A že dve desetletji pred njim je prepotoval Kongo Slovenec **Janez Klančnik**, doma iz Dovjega pri Jesenicah. Potemtakem je on prvi in pravi odkritelj Konga (Conga).

Bilo je leta 1852. Janez Klančnik, 23-leten izvrsten kolar in rezbar, se je mudil v Ljubljani, da se izpopolni v svoji obrti. Stanoval je v semenišču. Tedaj se je odpravljala skupina jezuitov prav iz semenišča na daljno pot: v misijone med Bantu-črnce, Vavume, Vangvane, Vanjamveze in druga afriška plemena. O tem načrtu se je javno govorilo. Tako je o njem slišal tudi Janez Klančnik. Odločil se je, da se misijonarjem pridruži. Ker so potrebovali rokodelca, so ga radi sprejeli.

V začetku maja je skupina odrinila iz Ljubljane. Nihče ni slutil, da se je s tem začela, četudi neuradno, zgodovina odkritja Evrope dotlej še nepoznane zemlje, namreč Konga.

Skupina je do Trsta potovala nepretrgoma noč in dan. Na postajah so čakali spočiti konji, tako da se brez zastoja šlo proti pristanišču. Iz Trsta so se podali na jadrnicah na "črni kontinent".

O tem potovanju ni zapiskov niti o uspehih niti o usodi misijonarjev. V jezuitskih arhivih niso niti zabeležena imena teh mož, zapisano je samo, da je skupina odpotovala. Tudi točen datum ni znan, kdaj je jadrnica odplula iz tržaškega pristanišča. Le to je znano, da so pozimi 1862 prišli misijonarji iz Ljubljane v Kongo in da je bil z njimi tudi Janez Klančnik. On ni bil misijonar, bil je le, kot bi danes rekli, "tehnični izvedenec".

Ko so misijonarji na cilju svojega potovanja šli za svojim delom reševanja duš, se je njih sopotnik podal na svojo pot, na težavno pot iskanja in osvajanja neznanih krajev. Ob odhodu

iz Ljubljane se Klančnik ni nameraval ločiti od misijonarjev. Hotel je samo, kot je pisal domov, videti ono daljno deželo in njene prebivalce ter dobiti nekoliko slonove kosti, da bi tako obogatil svojo delavnico. Ko pa je bil v divjini, ga je ta zvalila. Korak za korakom, kilometer za kilometrom se je oddaljeval od misijona, vedno globlje prodirajoč v neznane kraje.

V pismu, ki ga je tedaj poslal svojima bratoma (eden je bil kmet, drugi menih) na Dovje, je sporočil, da se ne bo vrnil v misijonarji, ampak hoče ostati v Kongu. Potovati hoče vzdolž reke . . . Domačini, črnici so ga povsod lepo sprejeli, naučil se je njihovega jezika . . .

★

Leta so minila, a Janez je še vedno bil v Kongu. Zašel je globoko v notranjost dežele. Celih dvajset let je potoval, ne da bi se vrnil v domovino. Prehodel je staro črnsko državo Bušongo in Luba, prišel do reke Cuango v državi Lunda, nato pa se je v zvestem spremstvu črncev, s katerim je sklenil prijateljstvo, dolgo zadržal v trikotu Kongo-Cuango-Dongo v državi Mušikongo.

Vodil ga je instinkt odkritelja, vodila ga je silna želja po potovanju, vodila ga je radovednost.

So pa to bila težavna potovanja. Nepoznana zemlja, stalna nevarnost, ne veš, kako si boš pomagal, kam boš prišel, kje se boš ustavil. Ne poznaš običajev teh ljudi, neznane so ti posebnosti teh predelov, gozdovi, voda klima . . . Tako je pisal Janez Klančnik sorodnikom v hiši na Klancu, kraj vasi, številka 27. Pismo se sicer žalibog ni ohranilo, a o njem priča stari *M i h a A n c e i*, ki ve za vse dogodke na Dovjem.

Navzlic vsemu se je Janez znašel. Ni bil lovec, pa se je z golimi rokami izmikal zverinam. Kamor je prišel, se je brž spoznal in se ljudem kmalu približal. Prav čudno je: mnogi za njim so v tistih krajih bili ubiti, on pa ne. Dvajset let se je mudil med divjaki, a razen dveh slučajev ni bil nikoli napaden. Pa tudi v teh dveh slučajih se je to zgodilo le po nesporazumu.

Imel je svoje spremstvo, svoje zaščitnike, svoje kurirje. Bil jim je kakor neko božanstvo. Namislil si je primeren način, da si osvoji divja plemena. Ni jim delil bleščečih stvari, ogledalc ali raznovrstnega blaga. Podaril jim je svoje znanje in svojo umetnost. Kot spreten rokodelce, kot izvrsten rezbar, kolar, čevljar, mizar je svoje znanje prenašal na črnce.

Spočetka so ga le občudovali, pozneje pa so se ga navadili, da niso mogli biti brez njega. Postal jim je neobhodno potreben. Plemenu Njam, med katerim je preživel zadnjih pet ali šest let, je postal nezamenljiv. Nekaj časa, preden je zapustil

Kongo, je po novih misijonarjih poslal na Dovje pismo, v na katerem sporoča:

"Zdaj sem dovolj videl in sem sit divjine. Hotel bi se vrniti, a me pazljivo čuvajo. Pleme Njam, med katerim bivam, misli, da sem nekako božanstvo in da bi umrl, ako odidem . . ."

★

A našel je izhod. Ko mu niso hoteli pustiti, da bi odpotoval, jim je začel dopovedovati, da pač ne more večno živeti. Zato je najbolje, da gre domov in jim pripelje še dvajset ljudi, ki tudi vse znajo kot on. To jih je prepričalo in so ga spustili.

A Janez ni sam krenil na pot. Več ko 150 km daleč ga je pospremila vojska, oborožena s strelkami. Niso ga hoteli pustiti samega v negotovost. Pot je bila polna skritih težav. Hoteli so ga odpraviti zdravega in živega, da bi se jim tem prej vrnil.

Res ga ni zadela puščica kakega sovražnega plemena, ni ga pičila strupena kača ali raztrgala

zver. A obolel je na malariji ter umrl na neki misijonski postaji dne 16. februarja 1871.

Na Dovjem, njegovi rodni vasi na levem bregu Save, še živijo potomci Klančnikove rodbine. Niso to sicer potomci Janeza Klančnika, ki ni bil nikdar oženjen, pač pa potomci njegovega brata in njegove sestre. V hiši, v kateri se je rodil Janez, živijo sedaj potomci Janezove sestre Mine, ki se pa po njenem možu pišejo J a k e l j .

★

To so skromni podatki o težkem, čudapolnem, doslej neopisanem življenju prvega odkritelja Konga, slovenskega Stanleyja, kot sta jih povedala Miha Ancej in Janez Klančnik, sin brata slavnega popotnika. Škoda, da se niso ohranili o njem nobeni zapiski! Edino, kar bi moglo služiti kot dokument njegove odisejane, so njegova pisma. A ta so bila uničena v preteklih 90 letih.

(Po hrvaški reviji "Globe" 1961-97, priredila A.J. in L.K.)

MOJE MNENJE O "DVOJNEM MNENJU"

Naročnik, Footscray, VIC.

ČLANEK "DVOJE MNENJ O RAZMERAH V DOMOVINI", ki sem ga bral v prvi letošnji številki MISLI, me je naravnost presenetil.

Po mojih ugotovitvah bi se prvo mnenje še kar ujemalo z razmerami doma, toda nikakor se v celoti ne strinjam z drugim mnenjem. Rad bi poznal knjigovodkinjo, ki ima plače 150,000. Cene za življenjske potrebščine so mi dobro znane, še le leto dni sem tu in znanci me sproti obveščajo o dvigih cen v domovini. Zakaj emigrira toliko naših ljudi, če je res, kar navaja dopisnica, da delavec tam zasluži od 60,000 navzgor? Da bi se plače v enem letu podvojile, je skoraj nemogoče. Po mojem mnenju mora imeti tista knjigovodkinja vsaj 12 otrok. Tako bi se z otroškimi dokladami in z možovo plačo (odvisi od njegovega položaja) doseglo število 150,000 njenih mesečnih dohodkov. Naj dodam še to, da bo bolje držalo. Kot kvalificiran avtoklepar sem v tovarni avtomobilov Maribor zaslužil v enem mesecu 40,000. Malo, kaj ne, če vzamemo, da so danes plače od 60,000 navzgor.

Tudi se ne strinjam s trditvijo, da so dane možnosti prav vsem, ne samo komunistom, za izboljšanje vsakdanjega kruha. Morda ona prijate-

ljica ne pozna dovolj delavskih razmer. Poglejmo na primer eno stvar. Kako dolgo bo čakal delavec na stanovanje v bloku, če ni član partije? In kako dolgo tisti, ki je član? Prijateljica, poznati morate razne kraje po Jugoslaviji, ne imeti pred očmi samo en kraj!

Strinjam se z njeno trditvijo, da so dane vse možnosti glede študiranja. Glede bede v Jugoslaviji naj rečem to:

Beda se je res precej odpravila, če primerjamo današnje čase s časi pred nekaj leti. Toda še mnogo mnogo let bo minulo, preden jo bodo popolnoma odpravili. Mož — delavec — zasluži povprečno 30,000, žena ne dela, ker so doma trije ali štirje otroci, v nekaterih primerih še več. Kg kruha stane 100 din, eno jajce od 50 — 60 din, liter mleka 80 din, kilovat elektrike 12 din itd. Dovolj je, če seštejete in izračunate potrebe take družine, pa se boste prepričali, da beda še obstaja. Veselilo bi me, če bi delavci doma res imeli take plače, kot navaja dopisnica, pa čeprav bi cene ostale takšne kot so. Mislim, da bi se potem življenjski standard dvignil precej visoko, toda . . .

HUDOURNIKOV LSKO

Fr. Sal. Finžgar

(Nadaljevanje)

Ilustriral Evgen Braidot

V pričakovanju visokega obiska

POPOLDNE SE JE ZVEDRILO. Hudournik je stal pred bajto. Lisko je naznanil, da nekdo prihaja. In res. Priropotal je ocockani ovčar, ki se je vračal iz doline, kamor je bil šel zase po brašno in po sol za jarce. Dobro, da je bil brez psa. Saj je Lisko tako režal v ovčarja, da ga je moral Hudournik zgrda odgnati.

"Lisko je zdrav", se je zasmel ovčar, ki ga je še vedno skrbelo, kako je s psom.

"Je kar čudno, kako hitro si je opomogel. Le zapomni si: ne človeka ne živine ne bij po glavi. Menda vendar veš, kateri del telesa je Bog ustvaril za šibo in palico."

Ovčar se je hotel hitro izmotati iz te sitne zadeve, zato je segel v malho in potegnil iz nje pismo. "Nate ga, pismonoša me je naletel in me naprosil, naj ga vam donesem."

"Hvala lepa," je vzel Hudournik pismo in hkrati vabil ovčarja na šilce žganja.

"Ne utegnem, mudi se mi k ovcam", je odklonil ovčar in šel. Bil je vesel, da je Lisko zdrav, in prav nič ga ni mikala kakšna Hudournikova pridiga.

Hudournik je radoveden prebral pismo in kar ostrmel. Tovariš iz urada mu sporoča, da je sam načelnik Marko sklenil gospoda Hudournika obiskati v Murki. Bržkone pride z njim tudi gospa. In takoj v četrtek, če bo lepo.

"Tristo medvedov, to nekaj pomeni," je rekel Hudournik, ko je pismo prebral še drugič. "Morda sem predlagan za napredovanje." Pismo je prebral še tretjič. Nato je šel opazovat vreme. "Sever je potegnil, lepo bo. Hitro na delo!"

Postal je pred Murko in preišljeval, česa bi se najprej lotil. "Ko bi gospe načelnikove ne bilo, bi me nič ne skrbelo. Ženske pa vse vidijo."

Žalosten je pogledal po podu, ki še ni bil umit, odkar je tesar odložil oblič. Saj niti krtače za pod ni imel. Zato si je moral drugače pomagati. Zvezel si je butarico iz tankih smrekovih vejic in začel drgniti. Od nosu mu je kapal pot, tako je pritiskal. Uspeh je bil izvrsten. Prikazala se je prvotna barva desk. Res se bile še tu in tam li-

"Hvala lepa", je vzel Hudournik pismo.

saste. A kaj bi to. Snažen je bil pod vendarle. Nato se je lotil mize in klopi. Vse je obdrnil z belim peskom. "Kakor bi bile javorove", se jim je smejal, ko so se posušile. Ko je nenavadno skrbno pomil še lonce in ponve, je bil zares zadovoljen.

"Naj le pride gospa! Če bi bila kraljična, ji mora biti všeč."

Ko je to opravil, se je začela druga skrb; s čim bi gospo in načelnika pogostil? Spomnil se je edinega petelinčka, ki si ga je kupil in z njim dve putki. Te dve si je privoščil za poseben pribojšek. Petelinčka je pa imel silno rad. Zato, ker mu je vsako jutro tako imenitno pel: kikiriki. Ker ni odkril nič boljšega, je sklenil, da ga bo žrtvoval, čeprav z bridkostjo. "Visokim gospodom ne prideš kar tako do živega srca. Je treba večkrat pregrenkih žrtev." Sklenil je torej, da naj petelinček pade taka prikupna žrtev na srčni oltar gospe načelnikove in njenega moža.

"Ponudim jima za obed piščančovo obaro in ajdovih žgancev. To je vendar vrhunec dobrote v gorah."

Že dremajočega petelinčka je šel tisti večer trikrat gledat v kurnik, ki ga je sam stesal in bil tako ponosen nanj, da je obiskovalcem kaj rad razkazoval to svojo mojstrovino. Ko je stal pred petelinčkovo hišico in gledal, kako njegov jutranji klicar nedolžno spi, se mu je vselej milo storilo.

"Veš, ljubi moj, brez žrtev ni nič". Tako mu je z resnično bolečino v srcu voščil zadnjič lahko noč.

Naslednje jutro se je zgodaj zbudil. Skrbi ne dajo človeku spati, je pomislil in takoj vstal. Odprl je duri in pogledal na triglavsko pogorje. Rdeča zarja se je razlivala po belem snegu. Niti najmanjša meglica ni pogledala izza Bogatina.

"Prideta, prav gotovo prideta", je bila njegova hitra sodba.

Lotil se je takoj revnega pograda in ga skrbno postlal, da je bil kar z grobom; tako napeto okrogel se mu je zdel, ko je zrahljal slamo na deskah in turšično ličkanje v blazini. Nato si je osnažil kvedrovce, vzel metlo, pometel in s krpo pobrisal prah, ki ga sploh ni bilo.

Ko je pozajtrkoval, si je nanosil pred pečico najlepših polenčkov, da bodo takoj pri rokah, ko prideta. Pazil je tudi, da bi ne ugasnilo v štedilniku.

Ko je dognal, da je vse kakor v prstanu, je čakal. To pričakovanje! Ne kraja ne konca ga ni bilo. Hodil je gledat na rob strmine, neštokrat pogledal na uro, prižigal je ogenj — in čez čas se je šele domislil: "Moj Bog, na petelinčka sem pozabil!" Skočil je ponj, ga z muko zaklal in si pripravljaval krop, da ga oskube. Tedaj pa je zaslišal: "Hop — lop, lop, lop!"

"Prihajata."

(Dalje.)

KAJ PA ŠKOF BARAGA?

Ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik je med lanskim zasedanjem koncila spregovoril o škofu Frideriku Baragu po vatiškem radiu. V domovini so ga slišali, mi smo govor videli v tisku. — Ur.

"S TEGA MESTA SLIŠITE vsak mesec, kako napreduje prizadevanje, da bi božji služabnik Anton Martin Slomšek bil razglašen za blaženega. Delo, hvala Bogu, dobro napreduje. Pri tem se pa marsikdo gotovo sprašuje, kako je neki z Baragovo razglasitvijo za blaženega?"

Tudi mene je to zanimalo. Zato sem na koncilu poiskal škofa iz Marquette v Ameriki, kjer je bil Baraga škof in kjer je umrl, in ga vprašal, kako daleč je škofijski postopek za Barago. Kar sem zvedel od njega, pa tudi od drugih tu v Rimu, ni ravno veliko, pa vendar zanimivo.

Baragovo truplo so iz grobnice prenesli v stolnico. Truplo je dobro ohranjeno. Škofijski postopek, ki ga mora izvesti škofija, kjer je Baraga umrl, se vrši, vendar bolj počasi. Za vsak tak postopek je treba postulatorja, to je človeka, ki postopek sproži in se zanj zavzema. Prej je bil postulator za Barago ameriški duhovnik Zryd, ki zdaj živi v Rimu v ameriškem kolegiju. Ker bo pa ta nastopil kot priča — pričevati bo moral o tem, kar je o Baragu slišal od njegovih sodobnikov — so morali postaviti v Marquette drugega postulatorja.

Tam morajo najprej preiskati Baragove spise, tudi njegova pisma, ki so v veliki večini pisana v

nemščini. Zdaj bodo dobili tudi pisma, ki jih je Baraga pisal Leopoldinski družbi na Dunaju. Tega gradiva je zelo veliko. Potem morajo dokazati, da je Baraga umrl v sluhu svetosti in da mu ne izkazujejo še nobenega javnega čiščenja.

Za pomoč pri tem delu so v Rimu najeli posebnega odvetnika — strokovnjaka Ferretija. V Marquette pripravljajo nov Baragov življenjepis, večinoma delo Slovence Jožeta Gregoriča, v Rimu pa piše njegov življenjepis g. Belej v italijanščini. Po teh življenjepisih bodo Barago spoznali tudi drugi narodi. Žal, da ti pisci ne morejo uporabiti vsega gradiva, ki je bilo, zlasti o njegovih junških krepostih, že zbrano.

Slovenci v Ameriki so za Baragovo razglasitev za blaženega prispevali že mnogo denarja. Veliko zanimanje za Barago imajo Slovenci v Argentini, kjer so ustanovili posebno Baragovo zvezo, da bi postopek pospešili.

V marquetteški škofiji se za Baragovo razglasitev za blaženega tudi mnogo moli. Ena nedelja v letu je posvečena tej molitvi. To moramo storiti tudi mi pri nas (v Sloveniji), v škofiji, kjer je Baraga rojen in je spočetka deloval. Primerno bi tudi bilo, da bi pošiljali škofu v Marquette prošnje in postulacije, naj se za Baragov postopek zavzame in ga pospeši. To naj bi storile predvsem župnije, ki so z Barago v zvezi, na primer Dobrnič, Trebnje, Ljubljana — stolnica, Šmartin pri Kranju ter Metlika.

Kratko moramo torej reči o Baragu to, da se njegova zadeva giblje, čeprav bolj počasi.

Z Vseh Vetrov

JEZUITSKA UNIVERZA GEORGETOWN v Washingtonu je lani slavila 170letnico svojega obstoja. Univerza uživa velik ugled med svetovnimi univerzami, zato se je jubilejno praznovanje razvilo v širokopotezno manifestacijo. Na častnem mestu na tribuni je pri glavni proslavi sedel tudi rektor ljubljanske univerze inženir Struna. Baje je to v zvezi z dejstvom, da bo letos poteklo 370 let, odkar so jezuiti ustanovili visoko šolo v Ljubljani. Rektor Struna, pravijo, želi ta jubilej proslaviti podobno, kot je svojega proslavila ameriška univerza.

SVOJ OBISK V VARŠAVI opisuje v Svobodni Sloveniji Peter Urbanc. Med drugim pove: "Pri ogledovanju mesta so nas peljali v parlament. Vošču se je že uvodoma zareklo, ko je po pravici povedal, da njihov parlament zaseda samo en teden ali dva na leto. Potem je popravljal, da poslanci niso plačani, ni pa mogel razložiti, kako potem v enem tednu ali dveh morejo izglasovati zakone, izvesti debate itd. Razumljivo je, da nam ni mogel priznati, da je pri njih parlament samo pesek v oči . . ."

DRŽAVLJANI NAJ BI POSTALI novi priseljenci v Avstraliji v večjem številu, to je želja uradne Avstralije. Razprava o tem je bila na programu "Citizenship konvencije" v Canberri proti koncu januarja letos. Računajo, da je število ne-državljanov med imigranti približno vedno enako, okoli četrta milijona. Ugibajo, zakaj se imigrantje branijo državljanstva. Beremo na primer: "Vzroki so mnogi in zapleteni, ni jih lahko s prstom pokazati. Res ni malenkost, tudi po petletnem bivanju tukaj, odreči se pravici, da bi človek ostal Holanec, Italijan ali Grk, ter tako presekati zadnji vez z deželo, kjer bo košček njegovega srca zmerom ostal. Nedvomno imajo mnogi tudi namero, da se nekoč vrnejo domov, pa ne bi radi prišli tja kot državljani tuje dežele." — Avstralija skuša razumeti te pomisleke, vendar ugiba, kako pregovoriti imigrante, naj postanejo državljani.

ZA UČENJE ANGLEŠČINE se imigrantje premalo brigajo, tudi to uradna Avstralija obžaluje. Saj imajo škodo imigrantje sami. Pa zakaj je tako, ali morda imigrantje ne čutijo potrebe? Res jo premalo čutijo, so dognali Avstralci, to pa iz naslednjih razlogov: tri četrte imigrantov je

zaposlenih skupaj z ljudmi, ki govorijo isti jezik; dva od treh ne potrebujejo angleščine za svojo zaposlitev; manj ko tretjina imigrantov skuša navezati stike z ljudmi, ki niso iste narodnosti; devdeset odstotkov imigrantov stanuje skupaj z ljudmi istega jezika; 95 odstotkov imigrantov govori doma samo svoj jezik; brez angleščine z lahkoto dobijo zaposlitev; za življenje potrebne reči velika večina kupuje pri trgovcih istega jezika. — Mi bi dejali, da je vse to kar v redu, kljub temu in poleg tega je pa vendar dobro in prav, če se čimprej naučijo angleščine. Ne zato, ker uradna Avstralija priganja. Zato, ker boš kljub vsemu tujec v tej deželi, dokler njenega jezika ne znaš. Tujec pa nikjer ne more biti srečen in zadovoljen.

ZA PRIDOBITEV DRŽAVLJANSTVA v državi, ki ni tvoja rojstna domovina, moraš priseči zvestobo novi državi, obenem pa odreči vdanost rojstni. Seveda je vse to razumeti le v državljanškem smislu: spremene se takorekoč politične vezi, srčne, čustvene, prav lahko ostanejo kot so bile. Vendar mnogi priseljenci v tuje države tega razločka ne morejo prav doumeti. To so poudarjali na letošnji "Citizenship Convention" v Canberri in predlagali, naj Avstralija pri podelitvah državljanstva odpravi zahtevo, da novi državljani javno in slovesno odreče vdanost rojstni domovini. Ljudje bi po taki spremembi ne imeli več toliko pomislekov, preden se odločijo za sprejem državljanstva v Avstraliji. Niso vsi z enakim navdušenjem sprejeli predloga, vendar je sam minister za imigracijo obljubil, da bodo v njegovem uradu stvar dobro pretehtali in premislili. Minister za imigracijo je H.F. Opperman.

OČE JURIJ TRUNK, 90letni upokojeni župnik v San Franciscu, piše v Amerikanskem Slovencu: "Prišlo je do prve Jugoslavije. Vsak pride na svet kot otrok, tudi pri državah je tako. Ni čudno, da je dete umrlo. Prišlo je do druge Jugoslavije. Sodite, kakor vam drago. Politične trme na pretege. Vse na uzdi. Tito sem ali tja, mala državnica, ampak . . . Ali ne igra ta državni palček za Ameriko in Rusijo tretjo violino prav v svetovni politiki?" — Bilo bi zanimivo preiskati, če vsak devetdesetletnik tako odlično sliši . . . Oče Trunk "sem ali tja", Amerikanskemu Slovencu bi pa marsikdo nove špegle privoščil.

DRUGI VATIKANSKI KONCIL se bo sestal na svoje četrto in menda zadnje zasedanje 14. septembra letos. Na lanskem zasedanju so se precej oglašali tudi slovenski škofje. Vsi trije. Ljubljanski nadškof dr. Pogačnik je med drugim opozoril in podčrtal, da se morajo cerkveni predstavniki držati nauka pokojnega papeža Janeza, ki je povzdignil glas za pravice narodnih manjših. Nihče jim ne sme kratiti možnosti za jezikovni in kulturni razvoj po njihovem lastnem spoznanju. — Slovenski škofje so med sejami sami zase imeli sestanke in temeljito študirali tvarino koncilskih sej. Ker za javne nastope na koncilu samem pri tolikem številu zbranih škofov niso lahko prišli na vrsto, so mnogo svojih dognanj in predlogov podali pismeno. Veliko so se tudi oglašali na vatiškem radiu in preko njega obveščali o poteku koncila svoje vernike v domovini in drugod po svetu.

K O Z J A K

(s str. 41.)

Petru je zopet prišla dobra misel, da bi poravnal svojo krivico. Lahko bi bilo, da bi cigan poturčenega slovenskega mladeniča, ki se je zoper svojo domovino in rodovino bojeval, kakor je Peter ravno slišal, zopet pripeljal na očetov dom, kajti gotovo je moral imeti še kaj spominov na mlada leta, katere bi lahko oživel. In kdo bi kdaj kaj vedel, da sem bil prste poteknil v to mešanico, je mislil Peter. Cigan ne bo imel nobenega vzroka, da bi to razkladal. Ali kaj bi pa bilo, ako bi se vendar zvedelo vse? Kaka sramota bi mene zadel pri vseh ljudeh! Kam naj se skrijem potlej? Celo ko bi šel v kloster za bratom, bi me vse sovražilo še bolj ko zdaj. Ne, nikdar, Kar sem storil, storjeno je; kar sem začel, to bom končal. In šlepa se napol pota vrne. Voja je po deželi, moj brat je v klosteru, kloster je zapuščen in Turki ga imajo zajetega; gotovo ga zažgo in brata se mi ne bo več bati.

Pri tej misli se Petru oči zasvetijo živeje. Menihi imajo tudi Turki v pesteh, gotovo bodo uklonili svoje glave pod turško sabljo; tudi teh se mi ne bo več bati. In cigan, ki me najbolj nadleguje, ki je postal predzen kot sončna muha, ki me še toliko ne časti ko katerega svoje prilike in primere, ta bo menda konec našel v tem boju, če ni iz železa. Ako ne bo drugače, morda bi še jaz

PROTI SEVERU OD NAS nam pogled še vedno ni kaj prijeten. Že takoj v Queenslandu, v kraju Mt. Isa, so velike kolobocije. Rudniško podjetje, organizirano delavstvo in državna vlada so si močno navzkriž. Prav zdaj je vendar slišati, da si ne žugajo več, sedajo k mizi in se začenjajo pogajati, pogovoriti. Morda pa le vse tri stranke srečuje pamet. — Višje gori na severu je Indonezija, je Malezija, je Vietnam, je — nazadnje rdeča Kina. Seveda sta tam takorekoč tudi Amerika in Anglija. Končno celo — Avstralija.

In nastajajo vsakovrstni zapletki, ki nič dobrega ne obetajo. Mogočen Kitajec je že kar naravnost omenil, da je prijateljstvo med Kitajsko in Indonezijo nekaj zametek Združenih narodov Vzhoda. — Tam gori bo težko prišlo do tega, da bi sešli skupaj in se pogovorili . . .

kaj pomagal. In potem — potem nihče na božjem svetu ne ve za to, da je moj bratranec janičar. Potem naj hodi ropat mojega brata sin, če hoče, po vsem svetu, jaz bom že zase skrbel, da mi ne pride do živga.

Tako je premišljeval in premislil Peter Kozjak, ko je stopal po stranski samotni stezi za ciganom dolginom.

“Kam pa me vedeš?” spraša dolgega pajdasa. “Domov?”

“Kaj ti mar nisem pravil, da je dom daleč. Dam ti na izbiro: ali hočeš, da greva k menihom v cerkvico na Muljavi, ali hočeš, da greva v skalnato podzemeljsko jamo nad Krko?” odgovori cigan.

“Pelji me v jamo pod Krko, ako so ljudje tam.”

“In zakaj ne greš v cerkev? Ti si slab žlahtnik res, pa še slabši sorodnik, ker se bojiš, da se ne bi sešla z janičarjem, ki bi gotovo rad videl strica.”

“Le stoj,” je mrmral Peter sam s seboj, “ne boš dolgo uganjal norčije, zlasti z menoj ne; jaz se te hočem znebiti, če ne tako, pa tako.”

Med takim pogovorom se zgubita le-ta dva človeka med drevjem, drugi malopridnejši od drugega, vsak po svoje. In zopet se ni slišalo drugega po brezju in smrečju ko ljubo šepetanje tekočega potoka, v katerem je kapljica kapljico rinila pred seboj, kakor bi se jim mudilo daleč v neizmerno morje.

(Dalje pride)

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Pismo o narodnih nošah

Dragi Kotičkarji: — S sestrice sva zelo veseli, ker imava narodne noše. Podarili so nama jih Uršičevi. Za 1. november sva jih oblekli ter z mamico in bratcem obiskali grob ljubega ateka. Šli smo tudi na božjo pot. Bilo je zelo lepo, še mnogo lepše bi pa bilo, če bi bil z nami naš atek.

O počitnicah smo imeli obisk. Zelo sem vesela, kadar slišim ali čitam o slovenski šoli. Mama nam je obljubila, da drugo leto bomo tudi me lahko obiskovale slovensko šolo, seveda, če bomo dobili stanovanjsko hišo blizu. Jaz sem tudi dopisovala v dopisno šolo, ali naša nesreča, ko je umrl atek, mi je vse podrla. Zopet bom začela. Upam, da mi bo g. učitelj spet pošiljal učne ure.

Za pozdrav vsem pošiljam sliko nas vseh, ki stojimo pri grobu nikdar pozabljenega ateka. Končno lepa hvala Miklavžu za paket, ki smo ga pred kratkim prejeli. — **Lili Tomažič**, P.O. Eurobin, Vic.

Glas iz Whyalle, S.A.

Dragi kotičkarji: — Jaz vam danes prvič pišem. Seveda z mamino pomočjo, ker sam ne znam dobro pisati in brati. Rad bi se začel učiti preko dopismene slovenske šole. Jaz živim v Whyalli že šest let. Ne znam pa tako točno pisati kot Kotičkar iz Port Auguste. Jaz sem že iskal njegovo hišo, pa je nisem mogel najti. Naj vam povem, da imam precej golobov. So "racing pigeons" in jih učim tekme. Imamo tudi lepe finče in kanarčke. Hodim v St. John's College. Sedaj bom šel v sedmi razred. Sedaj imamo počitnice in vsak dan delam v brivnici, da malo zaslužim. Pozdravljam vse Kotičkarje, posebno tiste, ki smo bili skupaj v taborišču Asten. — **Andrej Zrim**, Whyalla.

Palčki izpod Triglava pišejo

Draga Mirjam in Marko!

Pot po zasneženih gorah je dolga in naporna. Zato smo šele včeraj sprejeli vajino pismo. Ravno smo si greli prezeble prste. Sneguljčica pa je kuhala.

Tako smo veseli, da ste vi otroci tam daleč doli tako pridni. Na vašo igro ne moremo priti, ker je predaleč za nas in tudi mrzlo je. Še letetič krožnik sedaj čez zimo počiva. Pa zato vidva le pridita k nam. Nič nista prevelika, samo premlada sta še. Sedaj se le pridno učita. Ko bosta velika, pa lahko prideta pogledat, kako lepe so naše gore, kjer imamo naš dom.

Mirjam, tebi slovenščina dobro gre. Smo slišati, da zelo rada bereš slovenske knjige. Kaj pa Marko. Sedaj nam moraš tudi ti sam napisati, da bomo videli, kako napreduješ v slovenski šoli.

Bi nam lahko poslala vajino sliko? Sneguljčica bi vaju posebno rada videla.

Lepo vaju pozdravljajo Palčki in Sneguljčica izpod Triglava!

Povestica gdične učiteljice

Helenca je čisto majhna punčka, a rada bi bila velika. Zato se večkrat postavi na stol, da jo ljudje vidijo. Helenca se jim kaže, češ: le pogledjte me, kako sem že velika!

Mimo hiše prižvižga pismonoša in ogovori Helenco: "Kako si ti luškana majhna punčka!" Helenca mu reče: "Luškana sem že, majhna pa ne. Pogledjte, kako sem že visoka!" Poštar se samo nasmehe in gre svojo pot. Mogoče ni kaj v redu z njegovimi očmi . . .

Stara sosedica, ki se vedno rada ustavi pri ograji, da kaj poklepeta, gre v trgovino. Helenca jo gleda navzdol in si misli: "Joj, kako naša sosedica postaja majhna. Vsak dan je manjša." Sosedica vidi Helenco in ji reče: "Kaj delaš tam gori, drobna punčka? Le pazi, da ne padeš!"

To je Helenco ujezilo. "Nisem drobna punčka, velika sem. Le pogledjte, da sem večja kot vi." Stara sosedica se nasmehe, pokima in se odziblje proti domu.

Pride teta s torbo, polno sladkih reči. Helenca jo dobro pozna. Tudi teta pozna Helenco. Vpraša jo: "Kje pa so vaši mali? Imam nekaj dobrega zanje." Ne čaka odgovora, gre v hišo, za Helenco se ne zmeni.

Helenco zgrabijo skrbi. Pomisli malo, hitro skoči s stola, steče za teto in kriči: "Teta, teta, tudi jaz sem še majhna punčka!"

Ali imate tudi pri vas kaj takih otrok, kot je naša "velika in visoka" Helenca? — Pozdrav vsem Kotičkarjem, velikim in majhnim! — **Anica**.

ODKRITELJI AVSTRALIJE IN NJIHOVE ZNAMKE

Janez Primožič

AVSTRALSKA POŠTNA UPRAVA JE V LETIH 1963 — 64 izdala skupino šest znamk s portreti slavnih odkriteljev Avstralije in svetovno znanih pomorščakov. Menda ne bo napačno, če se s temi kapitani in admirali nekoliko bliže seznamimo. Spoznali bomo pomen novih znamk in istočasno pogledali v prve dni Avstralije, ki smo si jo izbrali za drugo domovino.

Slika bradatga moža na plavi znamki za 4/- nam predstavlja slavnega Nizozemca **Abela Tasmana**. Njegovo ime je znano vsakemu šolarčku. Bil je eden največjih nizozemskih raziskovalcev avstralskih morij. Generalni guverner takratne nizozemske Vzhodne Indije, Anthony Van Diemen, ga je v avgustu 1642 odposlal na odkrivanje proti jugu, kjer je morala ležati domnevana Terra Australis. Novembra 24. dospe k zapadni obali Tasmanije in ji da ime: Van Diemen's Land. Šele v januarju 1855 so jo preimenovali v Tasmanijo.

Tasman je v novi deželi razobesil nizozemsko zastavo in odplul dalje proti vzhodu. Ako bi bil obrnil proti severu, bi bil verjetno odkril obalo avstralske celine, kar je šele 128 let pozneje dosegel znameniti Cook. Tasman je v poznejših letih podzvel še več potovanj, toda nad vsemi odkritji je bil tako razočaran, da je opustil vse raziskovanje ter se vrnil v Batavijo — današnje Jakarto.

Na znamki za 5 šil. ima sliko **William Dampier** po rodu Anglež. Po vstopu v mornarico se je boril proti Nizozemcem. V januarju 1688 je obiskal zapadno obalo Nove Holandije. Na njegovem drugem potovanju se je njegova ladja pri Ascension otokih v Atlantiku razbila. Bilo je v januarju 1701. Mnogo knjig in papirjev z dokumenti je šlo v izgubo. Njegova glavna zasluga je, da je odkril zapadno obalo Avstralije. Toda tudi on je bil nad odkritjem razočaran. To je povzročilo, da se je nadaljnje odkrivanje za mnogo desetletij ustavilo.

Na znamki za 7-6 stopa pred nas s svojo sliko kapitan **James Cook**. Bil je prvi Anglež, ki je raziskal vzhodno obalo Avstralije. Spada med najbolj zaslužne angleške odkritelje in astronome. Z ladjo Endeavour je odšel 1. 1768 na Tahiti ogledovat planet Venus. Od tem je odplul proti Novi Zelandiji v upanju, da najde pot do deželo Terra Australis. Pustil je za seboj Novo Zelandijo in v marcu 1770 zagledal novo obalo. Nekaj tednov pozneje je zajadral v znani zaliv, ki mu je dal ime Botany Bay. Pristal je in začel previdno razisko-

vati. Pregledal je vso deželo proti severu do Torres Straita in jo imenoval New South Wales. Na svoji tretji vožnji se je prepričal, da ni večjega kontinenta med Južno Ameriko in Novo Zelandijo, kot so nekateri domnevali.

Na naslednji znamki — za 10/- se nam predstavlja **Matthew Flinders**, Anglež. V poznem 18. in zgodnjem 19. stoletju je objadral Veliki Avstralski zaliv in skoraj vso vzhodno obalo gor do Brisbana. Prepričal se je, da Avstralija ne sestoji iz dveh velikih otokov, kot so prvotno mislili. Flinders je bil pomorščak izrednih sposobnosti. Angleška mornarica mu je za njegove zasluge podarila ladjo Investigator. Leta 1810 je zbolel in se vrnil v Anglijo. Napisal je knjigo: Vožnja v Terra Australis, ki je izšla nekaj dni pred njegovo smrtjo.

Na znamki za £1 je pred nami **George Bass**. Na dveh uspešnih vožnjah je bil s Flindersom. Končno so mu zaupali lastno komando, da bi raziskal avstralsko obalo južno od Sydneya. Dognal je, da je tedanji Van Diemen's Land, današnja Tasmanija, ločen od Avstralije in celina zase. Bass se je polagoma vrgel v trgovanje in le v tem poslu še potoval. Končno je brez sledu izginil na vožnji v Južno Ameriko.

Zadnja znamka v tej seriji je za £2 in na njej je označen **Phillip Parker King**, sin guvernerja Kinga. Leta 1817 so ga odposlali na odkrivanje in zaključno preiskovanje severo — zahodne avstralske obale. Znamka ga kaže z njegovo jadrnico "Mairmaid".

Bilo je še dosti nadaljnjih raziskovalcev in odkriteljev naše Avstralije. Tu smo se pač spomnili le tistih, ki se jih je spomnila avstralska poštna uprava. Če jih je zanjo zadosti šest, na jin bo tudi za nas.

PRIJATELJA IŠČE

Anton Komotar, Calle Huascar 3929, Montevideo, Uruguay, bi rad zvedel, kje živi rojak **Marjan Straus**, ki je bil pred leti na Novi Gvineji, pa se je pozneje preselil v Sydney in se ni več oglašil. Kdor bi mogel posredovati: Hvala mu!

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: FA 7044

Službe božje

Nedelja 21. febr. (tretja v mesecu): **Leichhardt**
(sv. Jožef) ob 10:30.

Nedelja 28. febr. (četrti v mesecu):
Sydney (St. Patrick) ob 10:30.
Villawood (Gurney St.) ob 10:15

Nedelja 7. marca (prva v mesecu — PRVA POSTNA):

Blacktown (stara cerkev) ob 10:15
Croydon Park (sv. Janez) ob 10:30.

Nedelja 14. marca (druga v mesecu):
Sydney (St. Patrick) ob 10:30
Wollongong (katedrala) ob 5. popoldne

PEPELNICA V SREDO 3. MARCA

Na pomen tega dneva naj nas spomnijo kiti-
ce Simona Gregorčiča iz pesmi V PEPELNIČNI
NOČI:

In stopil sem pred žrtvenik,
kot bi duhovnik bil,
pepel iz oljčnih je mladik
nanj del cerkovnik bil.

Pepela zdaj na teme sem
najprvo sebi vsul,
vtopil se v misli neme sem,
le Bog je sam jih čul.

Pozval nato krdela sem
in prišla so hrumeč,
zaznamoval jim čela sem,
preteč in pa svareč:

"Oj grešniki maziljeni,
proč krono in škrlat,
saj boste vsi prisiljeni
vkloniti smrti vrat.

Vi, ki zaklade zbirate
iz bližnjikov krvi,
ki reveže zatirate —
prah boste tudi vi!

In ti, ki z umom, cvetom let
zdaj bahaš se vesel,
glej, preden ti odpade cvet,
prah bodeš in pepel.

Prišel še mnog, še mnóg je trop,
mar bo se kdo otel?
Ne. Vsem podpisal sem pokop:
"Prah bodeš in pepel!"

PRVA POSTNA NEDELJA 7. MARCA

S to nedeljo bodo zopet neke spremembe pri
svetih mašah. Bo še več slovenščine pri naših in
več angleščine pri avstralskih. Nekateri deli, ki
niso važni za skupno molitev vernikov in duhov-
nika, bodo odpadli. Tako psalm pri vstopnih molitvah in "zadnji evangelij." Kar je še potrebno
vedeti, bodo duhovniki sproti razložili.

SKUPNO MOLITEV ZA BLAGOR DOMOV-
NE bomo spet imeli v Paddingtonu to nedeljo.
Ker komo že v postnem času, bomo drugim molit-
vam dodali križev pot. Vabljeni!

NAŠE POSTNO ROMANJE

v nedeljo 28. marca, po praznikih sv. Jo-
žefa in Marijinega oznanjenja.

CERKEV SV. BENEDIKTA na Broadway,
Sydney

Tam si o božiču napravljamo cerkev iz
dvorane za polnočnico, zdaj pojdemo v pra-
vo cerkev.

Čas je tudi, da napravimo v Sydneyu

SVETI NISIJON

Vsaj tri slovenske naselbine v Avstrali-
ji so ga že imele. Dr. Mikula je pisal, da si
ga želijo v majhni naselbini visoko v Queens-
landu — ali naj veliki Sydney vse to molče
gleda?

Več o romanju in misijonu v prihodnji
številki in v oznanilih pri službah božjih.

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

Robert Stanislav Lešnjak, Islington. Oče Stan-ko, mati Ana, r. Cikanek. Botrovala Ivan in La-dislava Hozjan — 29. nov. 1964.

Jožef Markočič, Unanderra. Oče August, mati Cvetka, r. Golob. Botrovala Anton in Zorka Mar-kočič — 6. dec. 1964.

Tanja Markočič, Unanderra. Oče Anton, mati Zorka, r. Marinič. Botrovala August in Cvetka Markočič — 6. dec. 1964.

Branko Franc Koželj, Erskineville. Oče Ivan, mati Viktorija, r. Valič. Botrovala Franc in Tere-zija Matuš — 19. dec. 1964.

Jože Robert Ferbežar, Oak Flats. Oče Jože, mati Alojzija, r. Perčič. Botrovala Janez in Tere-zija Godina — 25. dec. 1964.

Johny Sturm, Dapto. Oče Alojzij, mati Mari-ca, r. Obžetič. Botrovala Herman in Gizela Šarkan — 10. jan. 1965.

Valter Frank Filip Srebrnič, Green Valley. Oče Otilio, mati Danica, r. Erzetič. Botrovala An-ton in Marija Velišček — 17. jan. 1965.

P o r o k e

Janez Marinič, Beltinci (Prekmurje), in **Ber-narda Baša**, Ilirska Bistrica. Za priči sta bila Aloj-zij Šinko in soproga — Wollongong, 5. decembra 1964.

George H. Gilford, Reading, Anglija, in **Ma-tilda Kajnc**, Velika, Nedelja pri Ormožu. Za priči sta bila Erik Storm in Francis Ofner — 19. de-cembra 1964.

Rafael Pavlovec, Knežak, in **Majda Prinčič**, Medana. Za priči sta bila Jože Lipec in Evgen Brajdot — 2. januarja 1965.

Viljem Sinigoj, Trst, in **Beryl Grace Maple-ston**, Sydney. Za priči sta bila Ivan Tomažič in Aida Mirena Sinigoj — 23. jan. 1965.

“OB ROBU KONCILA”

Naš tednik — Kronika)

Pred desetletjem so pisali iz neke vasi v Bos-ni katoliškemu škofu: “Prevzvišeni! Dobite nam duhovnika! Ne zahtevamo ne mladega ne zdrave-ga; naj bo že bolan ali star, samo da je duhovnik. Četudi bi bil morda slep, ga bomo pa za roke vo-dili. Četudi bi bil hrom, ga bomo pa nosili... Ot-roci nam umirajo brez krsta, starci brez utehe...”

Danes takim ljudem, ki žele duhovnika in ga ljubijo, v Bosni ni treba več pisati takih pisem. Bog jim je dal duhovnikov zadosti. Morda ravno zaradi take trdne vere in želje vernikov nekoč, ko so bili brez duhovnika. Danes sta v Bosni dva frančiškanska noviciata, v Visokem in Sarajevu. Bosanski frančiškani nikdar niso imeli toliko du-hovnikov kot danes. Vse župnije sarajevske nad-škofije imajo svojega duhovnika (razen Pale, kjer so ljudje zelo razkropljeni). Samo iz bosanske župnije Gornji Vakuf je odšlo v zadnjih dveh le-tih pet fantov k frančiškonom v dalmatinsko pro-vincijo, eden pa k dominikancem.

Belgijski kardinal Suenens je izjavil: Nalo-ga vesoljnega zbora je, da spremeni v sedanjem katekizmu odgovor na vprašanje, čemu nas je Bog ustvaril. Sedanji odgovor pravi: Bog nas je ust-varil, da ga spoznavamo, ga ljubimo, mu služimo in tako pridemo v nebesa. Novi odgovor naj se glasi: Bog nas je ustvaril, da ga spoznavamo in drugim pomagamo spoznavati ga, ga ljubimo in druge pridobivamo za ljubezen do njega, mu slu-žimo in druge privedemo do tega, da mu bodo služili.

Misli, February, 1965

MATI IN DOM

(Dopis v S.M. Herald)

Naj profesorica Judita Robinson piše, kar ho-če, dejstvo je, da je veliko žensk, ki so verjetno prav tako inteligentne kot ona, pa morda bolj spretne od nje pri gospodinjskih opravkih, vendar so prav zadovoljne in vesele, da se morejo brez zaposlitve zunaj posvetiti poklicu žen in mater doma.

Ženska, ki trdi, da lahko opravi v domači hiši vse potrebno, zraven tega pa dela osem ur na dan v zaposlitvi zunaj, je ali lažnica ali pa pravcati ženij. Ni mogoče dvomiti, da je visoko število raz-porok, padanje splošne morale in naraščanje mla-dostnih zločinov pripisati v prvi vrsti izven doma zaposlenim ženam in materam.

Vrhu tega, kdo bo nam moškim povedal o priходу dolarskih ptičev, o razcvetenih prvi kame-liji in o rojstvu novih ribic v ribniku, če bodo na-še žene delale zunaj doma 5 dni na teden, v sobo-to in nedeljo pa čedile dom in prale perilo?

Zdramite se, dekleta, in skrbite, da bodo va-ši zakonski možje ostali pri vas! — **Frank Avdall**, Killara.

IZ OTROŠKIH UST

K plešastemu očetu je prikobacal na posteljo štirileten sinček in se začel igrati z očetovimi lasmi ob strani pleše. Mati, ki je v kuhinji pripravljala zajtrk, je nenadoma zaslišala iz spalnice sinčkov glas:

“Mamica, mamica! Ateku pa glava skozi lase raste!”

NEW SOUTH WALES

Sydney. — Dolgočasen in pust je za nas ŠKRJANČKE letošnji predpust, skoraj bi rekel: žalosten. Utihihnila je naša pesem, ker nimamo med seboj pevovodja. Ponagajalo mu je njegovo veliko pevsko srce, saj veste, komu: g. Ludviku Klakočeru. Pognalo ga je na bolniško posteljo in za nekaj tednov tudi v špital. To je bilo, preden je izšla januarska številka MISLI, zato se ne more reči, da je moj nagajivi dopis zakrivil polom. To je moja velika tolažba. Še večja je pa ta, ki ni samo moja, ampak goni puščobo proč od vseh škrjančkov in še drugih rojakov, ki naše petje radi imajo: naš bolnik se je lepo popravil in bo že nekaj dni doma, ko boste to brali. Upamo, da nas bo kmalu spet na pevsko vajo povabil, potem bo spet vse dobro. Zdaj ga bomo še bolj zvesto poslušali in se po njegovih zahtevah ravnali. Ne bomo več pustili, da bi kaj napačnega udarilo na njegovo srce. Če bomo pri petju res posnemali škrjančke, ne pa vrane in šoje, bomo lahko brez skrbi. Torej, g. Klakočer, čestitamo vam k ozdravljenju in komaj čakamo, da pri naslednji vaji spet eno ali dve skupaj urežemo! Na svidenje! — **Eden Škrjančkov.**

Concord. — Torej, kdo bi še ne vedel, Winnie Churchill je mrtev. Ne mislim mu pisati posmrtnice, samo toliko rečem: Mir njegovi duši! Pišejo več ko dosti drugi. Jaz le bolj vidim tisto pisanje, kot da ga berem. Kar sem pa bral, sem imel svoje misli ob neki anekdoti. Pisalo je, da je Churchill na stara leta prišel v parlament in sedel bolj sam zase nekam na sedež. Menda je bilo precej temno in v zbornici, da ga niso drugi opazili. Za njim sta se ravno menila dva druga poslanca, kako je škoda, da se je Churchill tako postaral in ne bo nikoli več tisti, kot je bil. Tako zelo se mu že pozna starost in tako dalje. Pa se je naenkrat ozrl tisti pred njima in jima zabrusil: Pa tudi gluhi so že kot štor. Možakarja sta seveda utihnila in tako dalje. Jaz sem si pa pri tej anekdoti mislil: Škoda, da ni bil Churchill gluhi takrat, ko mu je rajni Stalin trobil na ušesa v Jalti in pozneje njegov la-

stni sin Randolph o Titu. Če bi bil takrat Churchill gluhi ali se vsaj naredil gluhega, bi morda še jaz kaj več pisal o njem, tako pa samo to: Naj ga še tako slave, mi vemo o njem svoje. — **Pepe Metulj.**

Paddington. — Več naših ljudi je pretekli mesec obiskala bolezen. Med prvimi je bil g. Klakočer, ki je pa tudi prvi odšel iz bolnice. Naj ma srce ne nagaja več! Potem je morala na operacijo ga. Lajovic st. in ji obetajo še eno, preden bo mogla spet na noge. V bolnico je morala tudi gdična Silva Plesničar in bo morala menda ostati delj časa. Prav tako se je zatekla v bolnišnico ga. Justina Porškova, pa je upanje, da bo kmalu dobra. Vsem navedenim — in če je še kdo pri slabem zdravlju — želim skorajšnje in stanovitno okrevanje. — **P. Valerijan.**

Croydon. — Ko pošiljam naročnino, vam moram povedati žalostno novico. Od doma sem zvedel, da sem izgubil drago mamico Terezijo Stanič. Umrla je 27. decembra preteklo leto. Rojena je bila 1. 1882 pri Marijinem Celju v Ligu nad Kanalom. Zapustila je nas pet sinov in dve hčeri, ki vsi za njo žalujemo. Naj se veseli pri Bogu, mi jo pa priporočamo v molitev, če morda ni mogla naravnost v nebesa. — **Ivan Stanič.**

VICTORIA

Carlton, Nurses' Home. — Vsakikrat, ko pridem domov v Wangaratto, ima ata kako prošnjo do mene, tako tudi zdaj. Želi, da vam sporočim, da naša družina zapušča Wangaratto, kjer smo preživeli sedem srečnih in zadovoljnih let. Hočemo si ustanoviti nov dom v Spring Vale, Vic., to je v Melbourneu. Upamo, da nam bo Bog dal tam enako srečo in zdravje kot v Wangaratti. Vsem nam bo dolčas po prijateljih in znancih, ki so nam bili dobri, ali z božjo pomočjo se bomo udomačili tudi v Spring Vale. Prav tako zapušča Wangaratto tudi stric Jože Kosi z družino. Tudi oni si že žele usta-

noviti nov dom v Spring Vale, kjer bomo zopet sosedje, kot smo bili v Wangaratti. Torej prosim za obe družini, da nam nadalje pošiljate MISLI na novi naslov. Obnavljamo naročnino in se zahvaljujemo za KOLEDARČEK. Vsi želimo MISLI mnogo uspeha in božjega blagoslova uredniku pri trdem delu. — **Anica Cimerman.**

Richmond. — Ko pošiljam obnovev in dar za SKLAD naročnine, naj pristavim nekaj besed priznanja. MISLI so tega vredne, ker izhajajo že toliko let in v takem lepem redu prihajajo. Po mojem mišljenju bi res moral biti vsak Slovenec v Avstraliji naročen na ta list in njegov velikodušen podpornik. Prav toplo ga vsem priporočam. Sam bi pa bil pripravljen plačevati zanj tudi povišano naročnino, če bi bilo treba. Kaj nam je bolj koristno za naše življenje v tujini kot tak list, kot so MISLI? Zdaj pa vse prav lepo pozdravlja vdani naročnik — **Ivan Golob.**

Melbourne. — Moram nekaj vprašati. Moja prijateljica je nekje slišala praviti, da je neki učen gospod na tržaškem radiu — mislim, da po slovenski — govoril, da je Marijino češčenje prišlo v nekako krizo.

Tisti, ki je to pravil, je dejal, da bo naša Cerkev kmalu nehala častiti Mater božjo in bomo vsi postali protestantje. Ni pa hotel povedati, odkod ima to "veliko" novico. Moji prijateljici se je zdelo, da je tisti človek sam bolj protestant kot katoličan, pa se mu je prav dopadlo, da je lahko povedal o tisti "krizi". Ali bi nam lahko povedali, kaj je na stvari? Take govorice lahko človeka zmešajo. — Pa še nekaj. Kdo od bralcev ali bralk bi znal odgovoriti na vprašanje: Kako bi se moral pisati slovenski človek, da bi morala biti v kartoteki (po abecednem redu) njegova kartica vedno in nujno na zadnjem mestu? Kdor bo pravilno odgovoril, mu bom, ali pa ji bom, preko MISLI poslala lepo slovensko knjigo. — **Marija N.**

PRIPOMBA UR.: Mesečnik AVE MARIA, ki izhaja v Lemontu, USA, prinaša v decembrski številki 1964 govor dr. Jakoba Ukmarija, ki ga je imel na tržaškem radiu pod naslovom: **Kriza v češčenju Matere Božje.** List lahko dobite pri p. Baziliju v Kew. Ko boste prebrala, pa pišite meni in povejte, če bi bilo na mestu, da MISLI tisti govor ponatisnejo. Morda zdaj še toliko bolj, ko ste povedala, kako je "nekdo" vso reč čudno zavil in zasukal . . .

Misli, February, 1965

Geelong. — Lepo prosim, da bi objavili mojo najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so mi ob nenadni smrti mojega moža stali ob strani ter mi nudili vsestransko pomoč v najtežjih trenutkih življenja. Posebna zahvala gre Ivančičevim, Ogrisovim, Žitkovim in Pobežinovim. Res ne vem, kaj bi brez njihove tolažbe in pomoči. Zahvalim se vsem, ki ste spremili mojega moža na zadnji poti in grobo pokrili z venci. Pristrčna hvala vsem, ki ste nepre-skrbljeni družinici priskočili na pomoč z nedarno nabirko. Vsoto in seznam darovalcev mi je izročil g. Ivančič. Veliko je tujih imen, deloma nečitljivih, ne morem od urednika zahtevati objave vseh. Še enkrat: tisočera hvala vsem! — **Zalujoča vdova Marta Jelenko.**

SOUTH AUSTRALIA

Whyalla. — Danes pa zopet nekaj vrstic iz daljše Whyalle. Zelo redko se oglašamo, kajne. Najprej prav lepe pozdrave vsem rojakom in rojakinjam, ki berete MISLI. Mi ta list zelo radi beremo, dokaz temu je, da tako težko čakamo vsak mesec, kdaj bo list prišel. Res je v njem mnogo lepega branja. Nič lepo ni, da morate ljudi opozarjati na poravnavo naročnine. Res nismo Slovenci po svetu posebni bogataši, pa tisti ubogi funt bi že domala vsak lahko pogrešil in ga pravočasno odposlal. No, saj opažamo, da se enako godi tudi drugim listom, vsi morajo imeti potrpljenje z naročniki. Pregovor pravi, da je potrpljenje božja mast, nekateri pa dostavljajo, da je revež tisti, ki se mora z njo mazati. Da se bo naš urednik manj mazal s to mastjo in bo manj revež, naj napišem poziv tistim, ki so zaostali. Napravite zdaj enkrat za trikrat, kot se včasih sliši v cerkvah pri poročnih oklicih. Naj še omenim, da sem sprva, mislila, da je komaj še kaj drugih Slovencev v tem delu Južne Avstralije. Pa smo brali, da imamo bližnje sosede v Port Augusti. Pred nadavnim smo jih skušali najti, pa se nam ni posrečilo. Bomo o priliki še poskusili. Ali pa naj oni pridejo k nam na naslov 31 Davison St. Pozdrav od nas vseh. — **Marta Zrim in družina.**

Opal Field. — Lepa hvala za redno pošiljanje lista MISLI. Oba z ženo ga zelo rada bereva. Upava, da bo v letu 1965 v njem ravno tako lepo in zanimivo branje. Tudi težko čakava, da bi prišle mohorske knjige. — **Tony Gabršek.**

"S.D.S. AKCIJA ZA DOM"

Po velikem naporu, ki je pritiskal na delovne člane "AKCIJE ZA DOM" v novembru in decembru, je bil januar mesec oddiha. Ni pa bilo brez načrtov. O teh prihodnjih. Za dvig vsote v blagajni se nismo veliko gnali, saj vemo, da je januar najmanj pripraven za to. (Sodim po sebi: v januarju sem vedno suh.)

Letošnja naša aktivnost se bo krepko sprožila na **pustno soboto 27. februarja z velikopotezno zabavo v Paddingtonu**. O tem pove bolj natanko poseben oglas. Težko nalogo bodo imeli sodniki, ki bodo morali izbrati najlepšo masko in ji prisoditi nagrado. Lažja bo naloga vseh nas drugih, ki bomo samo — ploskali. In nas bo kot listja in trave!

V tem letu želimo tudi povečati število delovnega članstva. Mora nas biti več, potem bo hitrejši uspeh. Pridružite se nam, rojaki, ki morete žrtvovati del prostega časa za našo AKCIJO! Vsaka pomoč bo dobrodošla, samo javite se na naslov: SDS AKCIJA ZA DOM, Box 122, P.O. Paddington, N.S.W.

Za uspeh, ki smo ga dosegli lansko leto, se najlepše zahvaljujemo vsem sodelujočim. Med njimi naj omenim muzikante: Al. Kučan s hčerko Eriko, Vl. Kunstelj in I. Koželj so nam igrali brezplačno na zabavi v novembru. V kuhinji sta se izkazali ge. Ovičarjeva in Šustersičeva ter gdična Vodopivec, poleg njih se je pridno sukal L. Mozečič. Vsem najlepša zahvala, pa še mnogim drugim z njimi.

Nadaljnji prispevki za DOM: S.Y. Vrzelj £5, Mozečič £ 1-4-0, Bob Čelofiga £1, Josip Fon 10 šil. Skupna vsota £ 1027 — 4 — 10.

Za Akcijo: Rudi Brežnik

Občni zbor Slovenskega društva Sydney

Letošnji občni zbor, ki smo ga imeli 16. januarja, je potrdil pravilnost zamisli lanskega občnega zbora, na katerem je bilo sklenjeno, da se v društvu povežejo vse posamezne kulturne skupine Slovencev v Sydneyu. Z ustanovitvijo in vključitvijo Akcije za dom v sklop društva ter z uspehom, ki so ga želi "Škrjančki" in Igralska družina, smo prvo leto načrtnega sodelovanja zaključili z nepričakovano lepim uspehom.

Društveno delo bo tudi v bodoče sledilo istim ciljem; predvsem bo društveni odbor skrbel za šole in šolske prireditve, Akcija za dom za družabne prireditve in porast zbirke za bodoči dom, pevci in igralci bodo delovali na kulturno-prosvetnem področju. Če bomo med rojaki našli dovolj razumevanja in podpore, se bomo znato približali našemu cilju: redni izdaji mladinskih publikacij, slovenskem domu, rednim sobotnim šolam za naše otroke, igram, pevskim nastopom in končno Slovenskemu društvu, ki bo v svojem programu dovolj široko in sodobno, da bodo lahko v njem vsi dobromisleči rojaki našli svoje prijatelje in svoje razvedrilo.

Za leto 1965 je bil izvoljen naslednji odbor:

Predsednik: J. Čuješ

Podpredsednik: L. Mozečič

Tajnica: A. Vodopivec

Blagajnik: V. Ovičar

Ref. za kulturo: L. Košorok

Ref. za šolstvo: p. Valerijan Jenko

Ref. za članstvo: A. Poršek

Ref. za tisk in prop.: F. Novak

V društvenem odboru bodo zvezni odseki imeli svojega stalnega zastopnika, tako da bo med njimi in osrednjim odborom čim tesnejša zveza in sodelovanje. Z velikodušnim darom £60 nam je g. Poršek omogočil nakup tiskarskega stroja, kar nam bo veliko pomagalo pri tiskanju vabil, predvsem pa lekcij za sobotne šole in za dopisno šolo.

V kratkem namerava odbor razposlati okrožnico rojakom, kateri bodo priložena tudi društvena pravila z namenom, da se čimveč Slovencev včlani v društvo ter tako pripomorejo k boljšemu in uspešnejšemu delu naše slovenske družine v Sydneyu. — š.

PUSTNA ZABAVA V SOBOTO 27. FEBR.

Oglas na strani 45.

Bile so dolge, a za otroke verjetno še prekratke. Pred dnevi so se odprla šolska vrata in vsaj za nekaj mesecev olajšala staršem življenje. V hišah bo zopet red, ker bodo otroci zaposleni z nalogami. Tudi elektrike bomo manj uporabili: namesto televizije bodo domače naloge.

Sloškovne šole v Sydneyu, Condell Parku in Cabramatti bodo v kratkem pričele s poukom. Starši bodo o vsem pravočasno obveščeni. Istčasno bo pričela delati tudi Dopisna šola, katere delo je bilo med šolskimi počitnicami zaradi pre-zaposlenosti učitelja prekinjeno.

Prosimo vse starše, ki žele, da bi njihovi otroci obiskovali sobotno šolo ali sodelovali pri slovenski dopisni šoli, da to čimprej sporoče na:

Slovensko društvo Sydney

17 Louise Str. Summer Hill, NSW.

V sobotno šolo lahko pridejo otroci, ki so dopolnili šesto leto (če otroci in starši res žele, tudi nekoliko mlajši), za dopisno šolo pridejo v poštev le oni, ki imajo vsaj 7. let. Pri dopisni šoli lahko sodelujejo otroci iz **vseh krajev Avstralije**. Prosimo, da pohitite s prijavi.

Slovensko društvo ima na razpolago še nekaj izvodov mladinske knjige "PRVI KORAKI". Kdor je še nima, jo lahko naroči na gornjem naslovu. Knjiga stane 10/-. Koristila bo vsaki družini, ker je polna zanimivih povestic, ilustracij in pokrajinskih slik iz Slovenije.

SDS.

Brisbane. — Mohorske knjige iz Celovca so dospele. Imam jih dovolj, da bom lahko vsem ustregel, le pridno segajte po njih. Cena je običajna, če naročate po pošti, bo prav, ako priložite dva šilinga za poštnino. — Za KOROTAN in p. Poderžaju sem odposlal direktno. — V BARAGOVEM KOLEDARČKU sem že prvo minuto po prejemu pohitel z branjem na strani 13. Upam, da približno tako tudi drugi rojaki. Vzel sem si k srcu, želim, da tudi drugi rojaki. Tisti, ki se jih posebej tiče, zganite se! — Zdaj pa še majhno uganko. Koliko ničel je treba napisati za število petsto tisoč bilijonov? Odgovore pošiljajte na moj naslov. Prvemu pravilnemu rešitelju pošljem za vsako ničlo 3 d. — **Janez Primožič**, 39 Dickenson St., Carina, Brisbane, Qld.

Misli, February, 1965

V četrtek 4. februarja smo spremili na zadnji poti bivšega direktorja UNRA taborišča v Spittal-u na Koroškem, g. Milona JARVIE-ja, ki je bil ne le znanec, temveč dobitnik nešteti slovenskim beguncem in prav tako premnogim slovenskim naseljencem v Avstraliji. Kadar je v njegovo hišo stopil Slovenec, je bil v njej praznik. Vkljub svoji starosti (umrl je star 73 let v nedeljo 31. januarja 1965) je bil bistroumen in razigran ter je z veseljem ob spremljavi klavirja zapel "Mi se imamo radi", pesem, ki se jo je naučil med slovenskimi begunci v Avstriji.

Pokojni je z zanimanjem zasledoval delo Slovencev v Avstraliji. Pred leti, ko je bil še bolj pri zdravju, je rad zahajal na slovenske prireditve. Veliko je predaval o Slovencih in svojih doživljajih med njimi na različnih zborovanjih v Avstraliji ter na radiu. Ko ga je Slovensko društvo izbralo za svojega častnega člana in mu poklonilo društveno legitimacijo, okrašeno s slovenskimi barvami, je bilo njegovo oko rošno in je rekel:

"Mi se imamo radi". Več ni mogel.

Jarvie je bil eden tistih redkih mož, ki je iskal prijateljev med njimi, ki so bili potrebni pomoči. Takih je našel med Slovenci na tisoče, zato jih je tudi tako vzeljubil.

Kot poslednji izraz zahvale mu je Slovensko društvo Sydney položilo na krsto venec rdečih nageljkov in vrtnic s slovensko trobojnico ter se na ta način poslovilo od dobrega prijatelja v imenu vseh, ki jim je spomin na pokojnika drag, pa naj bodo kjerkoli po svetu.

Naj počiva v miru v zemlji, ki ji je služil v dveh vojnah in ki mu je v priznanje za zasluge dala svoje najvišje odlikovanje. — š.

Adelaide. — Prosim, da bi mi ponovno poslali decembrsko številko, ki je nisem dobila. Ne mislim, da bi je ne bili odposlali, pa se je pač na poti nekje izgubila. Želim jo pa imeti, ker jako rada berem Jurija Kozjaka. Vem, da se večkrat kaj izgubi. Imam znanca na poštnem uradu, kjer se vse pošiljke za nas ustavljajo. Pove mi, da včasih pridejo pošiljke na našo pošto s poškodovanim ovitkom, da se naslov ne more prebrati. Tako je nekdo tukaj imel dobiti koledar AVE MARIA za 1965, pa ga niso mogli oddati iz navedenega vzroka. In zdaj dotični, ki je KOLEDAR naročil, zastonj čaka, kdaj ga bo dobil. Saj vemo, da nezgoda nikoli ne počiva. Pozdrav vsem! — **Marta Jakša**.

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

£ 4-0-0: Janez Klinar, Franc Wagner, Vlasta Cergol;

£ 3-0-0: Marija Copot, Cvetko Kabaj, Ivan Kobal, Milan Beribak;

£ 2-10-0: Lojze Košorok;

£ 2-0-0: Neimn., Janez Erpič, Ciril Škofič, Anton Bavdek, Helena Dolinar, Roman Cepuš, Tone Gabršek, dr. S. Madirazza, Ivan Plesničar, Franc Bresnik, Stanko, Šušteršič, Roman Uršič;

£ 1-10-0: Mirko Cuderman; £ 1-5-0: Nada Lechner;

£ 1-0-0: Slavko Hrast, Lucijan Mozetič, Frank Dežman, Marija Rubesa, Vili Mrdjen, Marija Kos, Ludvik Lumbar, Albin Stojkovič, Alojz Schiffler, Franc Pongrašič, Janko Klavara, Jos. Zorman, Franc Mautner, Anton Kosi, Neimen., Franc Žabkar, Emil Miglič Jakob Robar, Jos. Obreza, Gaspar Jug, Ivan Čufar, Karl Mezgec, Jordan Belich, Franc Rožanec, Julka Pavličič, Dinko Zec, Pavla Gregorič, Neimenovana, Jožef Plesničar, Daniel Sinigoj, H. Stanojkovič, Mario Saksida, Jože Sok, M. Cimerman, Karl Čolnik, Ivan Mlakar, Jože Barbiš, Jože Marin, Ign. Ahlin, Stanko Gruntar, Julija Mrčun, Dušan Saksida, Roman Zrim, Ivan Jenček, Alojz Kučan;

£ 0-10-0: Jože Mankoč, Rudolf Jamšek, Anton Zupančič, Anton Sustar, Jože Koder, Nik Kure, Antonija Nemec, Pavel Zavrl, M. Darmanin, Jos. Androjna, Anton Brumen, Albin Rafolt, Janez Ivec, Neimen., Franc Baša, Marica Tomažič, Alojz Cvetko, Marija Rome, M. Žilavec, Milan Prešeren, H. Lavrenčič, Vladimir, Kos, Alojz Zorko, Josipa

Kunek, Silvo Pregelj, Fr. Tomažič, Marija Brodnik, Ana Campaner, Zora Svetina, Bernard Zidar, Jože Kosi, Ignac Skala, Franc Juha Jože Simon, Jana Čeh.

Prisrčna hvala vsem, ki ste z odprtim srcem (in žepom) vzeli na znanje naše sporočilo o podražitvi v tiskarni in klišarni.

Odziv od strani naročnikov v prvem mesecu je izreden. Še nekaj mesecev tako, pa ne bo nobene skrbi za list — razen če bi nastale med letom nove komplikacije. Pravijo pa, da se ni bati. Še enkrat: PRISRČNA HVALA! Enako — nadaljnjim odprtim srcem (in žepom).

O STALI DAROVI

KOROTAN: £ 5-0-0: Vlado Menart, H. Stanojkovič; £ 3-0-0: Jože Petrič; £ 2-0-0: John de Majnik, Neimenovan; £ 1-0-0: L. Mozetič; dalje so v isti namen darovali namesto venca na rakev pokojnega Milka Lajovica: L. Urbančič £ 3, Tatjana Lajovic v imenu matere Olge Vidmar in tet v Ljubljani £ 4.

Vsem navedenim iskrena hvala! Tako je peti stotak narasel do vsote £ 79. Kako kmalu bo — ves in cel?

ZA MISIJON P. PODERŽAJA. £ 15-0-0: Janez Klinar; £ 3-0-0: Ivan Slavec, Ciril Škofič, Fr. Mikkel; £ 2-0-0: Mirko Cuderman, L.M. Mozetič, Marija Kos, Neimenovani trije. Prisrčna hvala! Vsota še ne poslanih darov je dosegla £ 59-10-0. Nadaljujmo!

ŠE ENO MNENJE O DVOJNEM MNENJU

Nov naročnik za 1965.

K DRUGEMU "MNENJU" O RAZMERAH v domovini, ki sem ga bral v januarski številki, naj napišem nekaj iz lastnih opazovanj in izkušenj.

Po vsem svetu je dandanes tekma za boljšim življenjskim standardom. Bogate države naj bi pomagale zaostalim državam, gre pa tudi za prestiž med kapitalističnimi in komunističnimi državami. Vsaka hoče pomagati na svoj način. Komaj pa so dobile prenaseljene države vzhodne in južne Evrope možnost, da so zaposlile svoje ljudi v zahodni Evropi, že je avtomatizacija in mehanizacija postavila nov red pri zaposlitvi, saj bo kvalificiran delavec samo še na gumbe pritiskal.

Jugoslavija kljub ceneni delovni sili od 25,000 din navzgor že tudi uvaja avtomatizacijo in mehanizacijo in tako ne bo treba več knjigovodkinjam plačevati 150,000 din (?) mesečno, ker bo en sam računski stroj delal bilance za več podjetij. Tudi ne bo treba več knjigovodkinjam v zapor ali v ledeno Dravo, ker vodilni tovariši izstavljajo lažnjive bloke, knjigovodkinja pa gre v preiskovalni zapor, kakor je bil primer pri gozdni upravi v Reki pri Mariboru.

Višek mehanizacije je pa gotovo v kmetijstvu. Na največjem posestvu Belje je bivši general zamenjal sabljo z gnojnimi vilami. Pokazal je

svojo sposobnost v kmetijstvu ter je kot ravnatelj naročil za 2 milijardi strojev, ki sedaj propadajo, ker je pozabil naročiti tudi gume. Izgube na posestvu je pa zelo preprosto poravnal s tem, da se potrošniški material dvigne za 1 — 2% in tako potrošnik izgubo plača.

Kakšne pa so izgube na agrokombinatih, bi menda še novi računski stroji težko izračunali, saj odprti hlevi kažejo uspehe. Ni mleka in krave imajo ozebla vimen. Nedavno so jih pa 45 ustrelili zaradi okužbe s slabo krmo. Leta 1963 je šlo tudi milijon piščancev v kanal zaradi okužbe. So namreč v vodstvu strokovnjaki, ki so sicer nekaj slišali o napredku, nimajo pa izkušenj.

V dopisu vaše informatorice sem tudi bral, da je v večjih industrijskih mestih boljše poskrbljeno za mladino. Vendar pa zavod za usmerjanje mladine v Celju za 300 deklet ni mogel najti več ko 30 učnih mest za šivilje, trg. vaje, frižerke, modistinje in slično. Ker pa v krajih izven Ljubljane v industrijskih centrih ni višjih šol, je tudi šolanje težko. Medicincem so celo ukinili doktorat in ti zato hoteli dvigniti diplom. Taka dogajanja gotovo niso v spodbudo učeči se mladini.

Ob nalivih in povodnjah pa rajši trpimo ško-

do v milijardah, namesto da bi vložili milijone za regulacije. Tudi za gradbo cest je glavna ovira — pomanjkanje denarja. Denarna kriza je tudi zaustavila gradnjo manjših podjetij, med njimi ogromne papirnice na Otiškem vrhu, ki je celo Japonsko zainteresirala za sodelovanje.

V dnevnem časopisu pa lahko čitamo o razmetavanju ogromnih izdatkov, ki presegajo več milijard, za proslave in pojedine, ko se posreči kako novo podjetje izročiti prometu. Morajo se obdariti različni gostje z zlatimi urami in pereci itd., saj tu ni nobene kontrole.

V Tuzli je taka proslava pri otvoritvi bolnišnice stala nad milijon din. Ko pa je neka žena pripeljala 12 letnega sina na zdravljenje, ga niso sprejeli, ker je imela samo 10,000 din za predplačilo namesto 15,000. Fant je moral umreti, ker ni bilo zdravniške pomoči. Podoba je, da se nam zdi važnejša pojedina kot zdravljenje državljanov.

Pri oddaji lesa zasebnih kmetov se goljufa pri kvalifikaciji in ceni ter še plača gozdni sklad prometni davek. In krompir — dokler je pri kmetu, je cena 25 din, ko je v skladišču, pa 35. Če bo odkup zemljišč tako napredoval, bomo Jugoslovani kmalu lahko peli: Lepa naša domovina, nimaš kruha, nimaš vina. . .

TRETJA PLOŠČA ZBORA "TRIGLAV"

Je izšla v Melbournu sredi septembra

V s e b i n a :

Štev. I. — Plesna glasba — Ko dan se zaznava — Tam na vrtni gredi — Čutje me, čutje — Mornar — Tirolska polka.

Štev. II. — Zborovske pesmi — Slovenija goriška svita — Žabja svatba — Kako srčno sva se ljubila — Stoji, stoji Ljubljanca — Spet na vasi.

Cena plošči je £ 2-0-0

Lahko dobite še tudi prvo in drugo ploščo
Cena ista

V prodaji jih imajo: P. Bazilij v Kew,
uredništvo Slov. Vestnika in Vlado Trampuš
17 Birchwood Ave., Fawknor, VIC.

V Sydneyu: p. Valerijan Jenko,

66 Gordon St. Paddington.

Za nakup se priporoča zbor TRIGLAV.

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mope, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd.)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja tvrdka

Stanislav Frank

CITRUS AGENCY

74 ROSEWATER TERRACE

OTTOWAY, S.A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO

— BRZINA —

SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA

Dr. J. KOCE

37 HEIDELBERG RD., CLIFTON HILL, MELBOURNE, VIC.

Tel. 48-6759

1. ČE HOČETE ZAJAMČENO, SOLIDNO IN HITRO POSTREZBO GLEDE DARILNIH POSILJK Z ŽIVILI, ZDRAVILI IN TEHNIČNIMI PREDMETI (RADIO APARATI, MOTORNIMI KOLESII, BICIKLI ITD.)
2. ČE HOČETE DOBITI SEMKAJ SVOJO ZAROČENKO, SORODNIKA ITD. POVDARJAMO, DA IMA DR. KOCE PO TUKAJŠNJIH ZAKONSKIH PREDPISIH PRAVICO DAJATI INFORMACIJE GLEDE VPOKLICA OSEB V AVSTRALIJO.
3. ČE HOČETE PRAVILNE PREVODE SPRICEVAL, DELAVSKIH KNJIZIC, PO-OBLASTIL, TESTAMENTOV ITD. PRODAJAMO SLOVARJE IN VADNICE ANGLESKEGA JEZIKA.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moneur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za Viktorijo. Mr. J. VAH, 2 Kodre Str., St. Albans, Vic.
Tel. 65-9378

PHOTO STUDIO

NIKOLITCH

108 Gertrude Street
Fitzroy, N. 6, Melbourne, Vic.

Se priporoča rojakom za naročanje
fotografij vseh vrst:

DRUŽINSKE ALBUME — POROKE —
OTROKE — PORTRETE — ŠPORTNE
SKUPINE — FOTOKOPIJE.

Nevestam posojam poročne obleke
po nizki ceni

Telefon JA 5978

